

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2010

Jana Kluková

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Úvěrové zdroje obcí
Credit Resources of Municipalities

Student:

Jana Kluková

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: **Jana Kluková**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **6202R055 Veřejná ekonomika a správa**
Specializace: **01 Veřejná ekonomika a správa**
Téma: **Úvěrové zdroje obcí**
Credit Resources of Municipalities

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Hospodaření obcí a zápůjční prostředky
3. Analýza hospodaření obce
4. Možnosti financování investic obce z úvěrových zdrojů
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratek

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

SCHNEIDEROVÁ, I. *Rozpočtová skladba v roce 2009*. 1. vyd. Rožňavice: REVOS-L, 2009. 262 s. ISBN 978-80-903160-8-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **doc. Ing. Petr Tománek, CSc.**

Datum zadání: **20.11.2009**

Datum odevzdání: **07.05.2010**

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dlabáčková
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně příloh č. 1 až 6, vypracovala samostatně.

V Šumperku, dne 7. května 2010

.....
Jana Kluková

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	HOSPODAŘENÍ OBCÍ A ZÁPŮJČNÍ PROSTŘEDKY	3
2.1	Hospodaření obcí.....	3
2.2	Zadluženost obcí	4
2.3	Zápůjční prostředky obcí.....	6
2.3.1	Úvěry	8
2.3.1.1	Úvěry komerčních bank	9
2.3.1.2	Úvěry ostatní	10
2.3.1.3	Návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy.....	12
2.3.2	Komunální dluhopisy	14
2.3.3	Ostatní zápůjční prostředky.....	15
2.3.3.1	Leasing	15
2.3.3.2	Splátkový prodej	16
2.3.3.3	Forfaiting	17
3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERK	18
3.1	Historie Města Šternberk.....	18
3.2	Současnost Města Šternberk.....	20
3.2.1	Organizace ve městě.....	20
3.2.2	Orgány města.....	21
3.3	Analýza hospodaření města Šternberk v letech 2006 - 2009	22
3.3.1	Příjmy města.....	24
3.3.2	Výdaje města	26
3.3.3	Závazky města.....	28
3.4	Výhled hospodaření města v letech 2010-2015	30
3.4.1	Rozpočet roku 2010 a rozpočtový výhled do roku 2015	30
3.4.2	Příjmy, výdaje města v letech 2010 – 2015	30
3.4.3	Zdroje města na investice	32
4	MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIC MĚSTA Z ÚVĚROVÝCH ZDROJŮ	35
4.1	Plánované investice města.....	35
4.2	Financování investic města úvěrovými zdroji.....	36
4.2.1	Úvěrové zdroje ve výši 145 mil. Kč.....	36
4.2.2	Úvěrové zdroje ve výši 50 mil. Kč.....	39
5	ZÁVĚR.....	44
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
	SEZNAM ZKRATEK.....	48
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	49
	PŘÍLOHY	50

1 ÚVOD

Územní samosprávné celky k financování státní správy a zajišťování veřejných služeb vynakládají značné finanční prostředky. Rovněž jejich snaha o rozvoj a obnovu zanedbané infrastruktury je finančně náročná. Investiční výdaje jsou směřovány do zmiňované infrastruktury typu vodovody, kanalizace, čističky odpadních vod, výstavba a opravy komunikací, výstavby školských, zdravotnických a sociálních zařízení.

Vzhledem k omezenosti vlastních zdrojů a neúčelových dotací jsou ke krytí investičních potřeb využívány investiční dotace a kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje majetku. Poté co většina obcí odprodala nemovitosti i finanční majetek v podobě cenných papírů, kterými disponovala, jsou možnosti zdrojů omezeny na dotace a zápůjční prostředky. Rovněž získání dotací je ve většině případů podmíněno finanční spoluúčastí obce, kterou jsou v případě nedostatku vlastních zdrojů nuceny zajišťovat zdroji cizími.

Již po roce 1918 v ČSR využívaly obce zápůjční prostředky nejen pro financování časového nesouladu mezi příjmy a výdaji, ale i k financování nedostatku běžných příjmů. Značný nárůst zadluženosti z tohoto titulu se stát snažil neúspěšně regulovat, v roce 1948 došlo k oddlužení obcí a tehdy existující národní výbory se nesměly zadlužovat. Od roku 1990 samostatné postavení obcí, možnost nakládání s vlastním majetkem jim umožňují volný vstup na finanční trhy. Mohou přijímat úvěry v české i zahraniční měně, půjčovat si prostředky od různých finančních ústavů dle svého rozhodnutí a za jakýmkoliv účelem.

Nežádoucím důsledkem tohoto vývoje je rostoucí zadluženost obcí, která je provázena současně úrokovým zatížením, růstem výdajů obce. Vlastnické právo obcí je chráněno Ústavou, zadlužování a nakládání s majetkem je jejich rozhodnutím, není regulováno.

Zadlužování obcí je zdůvodňováno dlouhodobostí realizovaných investic. Investice, které obce realizují, jsou určeny nejen pro současné obyvatelstvo, ale budou přinášet prospěch i dalším generacím a tyto by se formou úvěrového zatížení měly na investicích rovněž podílet. Toto zdůvodnění považuji za diskutabilní, již s ohledem na skutečnost, že potřebnost investice v současnosti může být s časovým odstupem vnímána odlišně, současně je většina investičních rozhodnutí motivována spíše politicky a vedena snahou o získání voliče než užitečnosti investice a obezřetností při hospodaření se svěřenými prostředky.

Pro zadlužování obcí naopak hovoří rostoucí náklady na realizaci investic, či vedlejší náklady na provozování zastaralých budov a sítí. Posun investic z důvodu nedostatku vlastních zdrojů pro realizaci do doby jejich naspoření a realizace v budoucnu může naopak investici prodražit. Dalším významným motivem pro růst zadluženosti jsou dotační programy, jejich časová omezenost a neopakovatelnost.¹

Cílem této bakalářské práce je na základě analýzy hospodaření vybrané obce zjistit potřebu zápůjčních prostředků pro krytí jejích záměrů, identifikovat možné zdroje zápůjčních prostředků, které jsou obcím dostupné, zhodnotit jejich podmínky a důsledek růstu zadluženosti ve smyslu schopnosti dostát přijatému závazku.

Teoretická část práce je zaměřena na hospodaření obcí a principy jejich financování. Zkoumána je rovněž zadluženost obcí, její vývoj, aktuální stav a struktura, jsou specifikovány zápůjční prostředky obcí, způsoby a četnost jejich využití.

Praktická část práce se na základě údajů konkrétního územně samosprávného celku zabývá analýzou jeho minulého hospodaření, současného stavu a výhledu včetně plánu rozvoje v podobě investic. Řešena je možnost využití úvěrových zdrojů pro krytí investičních záměrů s ohledem na provedené zhodnocení obce a schopnost obce dostát závazkům z titulu přijatého úvěru.

Při řešení byly využity legislativní předpisy, především Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, v platném znění, odborná knižní literatura vztahující se k hospodaření a financování veřejné správy, webové stránky Ministerstva financí ČR, dalších institucí státních a finančních. V neposlední řadě byly východiskem práce osobní praktické znalosti z oblasti financování obcí, znalosti bankovních produktů pro segment měst a obcí související s více než desetiletou bankovní praxí.

---

¹ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

2 HOSPODAŘENÍ OBCÍ A ZÁPŮJČNÍ PROSTŘEDKY

2.1 Hospodaření obcí

Zákonem o obcích č. 128/2000 Sb. je obec vymezena jako základní územní samosprávné společenství občanů, které je z hlediska hospodaření veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem. Obce vykonávají samosprávu a dále činnosti, které na ně přenesl stát.²

Úkolem územní samosprávy je zabezpečování veřejných statků, tedy služeb, u nichž dochází k tržním selháním, jsou spotřebovávány kolektivně, jejich poskytování je veřejným zájmem. Předmětem financování jsou jak statky čistě veřejné tak i smíšené veřejné statky.

Hlavní nástrojem jejich financování jsou územní rozpočty. Územní rozpočet je peněžním fondem, jehož příjmy a výdaje se člení na běžné a kapitálové.

Běžnými příjmy jsou daňové příjmy, nedaňové příjmy a dotace. Do daňových příjmů obcí náleží výnosy z daní svěřených, sdílených a dále místní a správní poplatky. Představují téměř 60% celkových příjmů obcí. Nedaňové příjmy plynou z pronájmu majetku, užitelských poplatků z hospodářské činnosti obce jako je vodné, stočné, užívání obecných bytů, příjmy od organizací, které byly zřízeny obcí, výnosy typu úroků, dividend, dary a příspěvky. Dotace jsou nárokové a nenárokové, obec je může získat ze státního rozpočtu, státních fondů, krajů i evropských zdrojů.

Kapitálové příjmy jsou spíše jednorázového charakteru typu příjmů z prodeje obecního majetku, investiční dotace. O tyto dotace se obec musí ucházet v rámci vyhlášených dotačních programů.

Běžné výdaje představují výdaje na opravy a údržbu majetku, neinvestiční nákupy, mzdy zaměstnanců, platby úroků, nákupy energií a dalších služeb, transfery příspěvkovým, neziskovým organizacím a jiným rozpočtům. Kapitálové výdaje zahrnují investiční nákupy a transfery obyvatelstvu, organizacím.

Územní rozpočet je bilancí rozpočtu běžného a kapitálového. Výše běžných příjmů by měla být limitující pro běžné výdaje, v případě výjimečných situací může krátkodobě dojít k překročení, z dlouhodobého hlediska je nutná vyrovnanost. V případě

---

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

kapitálového rozpočtu, v němž převažují jednorázové neopakovatelné příjmy a jsou realizovány náročné investiční akce lze připustit nevyrovnanost.³

Územní rozpočet jako celek bilancuje jak běžné tak i kapitálové příjmy a výdaje. V případě jejich rovnosti jde o vyrovnaný rozpočet. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Rozpočet může být rovněž přebytkový v případě, kdy příjmy převyšují výdaje, přebytek se stává finanční rezervou pro rozpočty příštích období. V případě převažujících výdajů nad příjmy jde o rozpočet schodkový, kdy musí být doložen způsob jeho krytí.

Pro krytí schodku rozpočtu obce využívají vlastní prostředky, kterými jsou zdroje předchozích období. V případě nedostatku vlastních finančních zdrojů jsou zapojovány zápůjční prostředky. Při využití těchto prostředků dochází k zadlužování obce.⁴

2.2 Zadluženost obcí

Obce v předchozích letech výrazně zvyšovaly svou zadluženost až na současných 80,1 mld. Kč ke konci roku 2008, zadluženost vykazuje téměř 52% obcí.

Nárůst zadluženosti vedl k nutnosti jejího centrálního sledování a regulaci. Do roku 2008 byl sledován ukazatel dluhové služby definovaný usnesením vlády č. 346/2000, takto vypočtený ukazatel nesměl přesáhnout 30%. Subjekty, které překročily stanovenou hranici, byly obeslány dopisem ministra financí s výzvou o přijetí nápravných opatření, v případě překročení stanovené hranice i v příštím roce, byl seznam těchto obcí Ministerstvem financí předán poskytovatelům prostředků ze státního rozpočtu a státních fondů s doporučením k přihlédnutí k této skutečnosti při rozhodování o poskytování dotací a půjček. Usnesením vlády České republiky ze dne 12. listopadu 2008 byl ukazatel dluhové služby nahrazen monitoringem hospodaření obcí. Monitoring je prováděn pomocí šestnácti informativních a dvou monitorujících ukazatelů s cílem zvýšení obezřetnosti obcí při hospodaření s prostředky. Nejdůležitějšími ukazateli při monitoringu jsou celková likvidita a podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům.⁵

---

³ PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3.vyd. Praha: ASPI 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

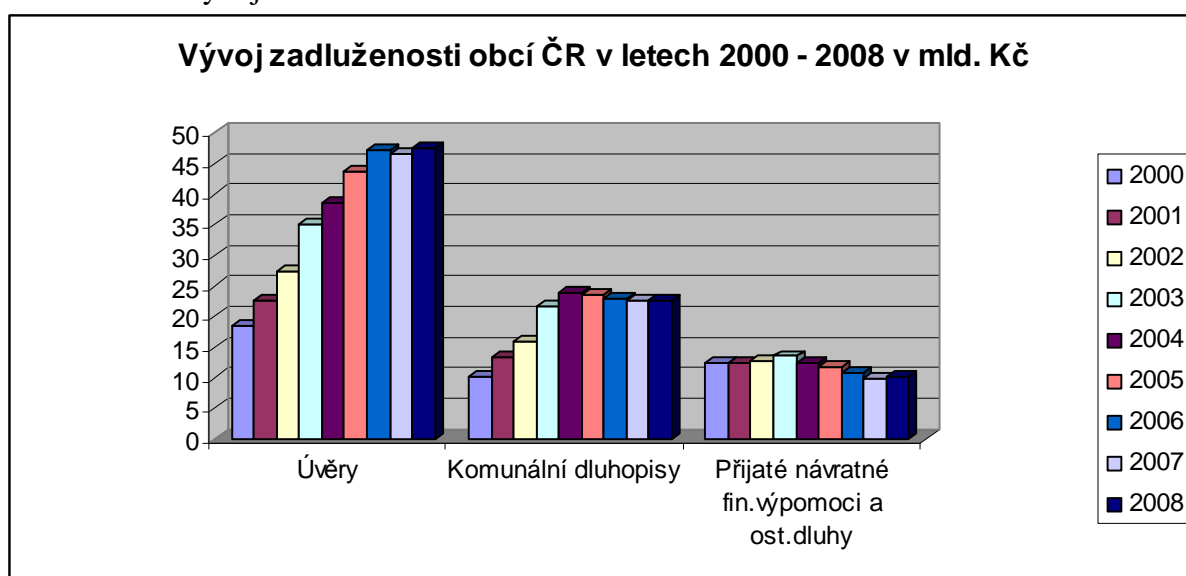
⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

⁵ Usnesení vlády ČR č. 1395/2008, o monitoringu hospodaření obcí

Do monitoringu hospodaření obcí bylo za rok 2008 zahrnuto všech 6 244 samosprávných obcí.

Vývoj zadluženosti obcí ČR z titulu úvěrů, komunálních obligací a přijatých návratných finančních výpomocí v letech 2000 – 2008 v mld. Kč zobrazuje graf. č. 2.1. Přijaté úvěry ve sledovaném období vykazují meziroční nárůsty s výjimkou mírného snížení v roce 2007, následoval opět nárůst. Komunální dluhopisy od roku 2005 nebyly žádnou obcí emitovány, meziroční nárůst mezi lety 2007 – 2008 o 0,1 mld. Kč byl způsoben přeceněním hodnoty emitovaných dluhopisů hlavního města Prahy. Přijaté návratné finanční výpomoci mají rovněž klesající trend.

Graf. č. 2.1. Vývoj zadluženosti obcí ČR v letech 2000 – 2008 v mld. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

Na základě vyhodnocení údajů k 31.12 2008 bylo u 241 obcí zjištěno rizikové hospodaření, jejich likvidita se pohybovala v intervalu $<0; 1>$, u 26 z nich nabývaly kritických hodnot oba monitorující ukazatele, překročena byla nejen likvidita, ale i podíl cizích zdrojů a přijatých návratných finančních výpomocí k celkovým aktivům, obce byly zařazeny do kategorie obcí s vyšší mírou rizika hospodaření. Rizikové hospodaření se týkalo velikostní kategorie 201 – 1 000 obyvatel, obcemi s nejvyšší mírou rizika byly malé obce v kategorii od 101 – 500 obyvatel. Z výsledků monitoringu vyplynulo, že většina obcí hospodaří obezřetně a cizí zdroje využívá jen v nezbytně nutné míře.⁶

Zadlužení obce podléhá souhlasu zastupitelstva, rovněž tak poskytnutí ručení za přijatý dluh. Ručení může obec poskytnout v podobě budoucích příjmů, z nichž bude

⁶ <http://www.mfcr.cz>

závazek splácet, zástavou nemovitého majetku ve vlastnictví obce či jiného subjektu, který s ručením souhlasí, zástavou finančního majetku jako jsou cenné papíry.

Při rozhodování o využití zápůjčních prostředků musí obec důkladně analyzovat hospodaření předchozích let, provést reálnou prognózu budoucího hospodaření, na základě zjištění posoudit, jakou výši úvěru může přijmout. Při vyhodnocování vychází z výkazů o finančním hospodaření obce v předchozích obdobích, očekávaných budoucích příjmů a výdajů, možností využití finančních rezerv předchozích let, stávajících splátek z přijatých závazků, investiční strategie obce. Výhled by měl být sestaven tak, aby plánované příjmy nebyly nadhodnoceny a plánované výdaje nebyly podhodnoceny. Obě tyto skutečnosti by zkreslovaly výhled hospodaření a v budoucnu ohrozily schopnost obce dostát přijatým závazkům. Součástí rozhodování by měla být i analýza podmínek přijímaných závazků.

V současnosti se u obcí projevuje dopad ekonomické krize výpadkem v oblasti daňových příjmů, případně výpadky nedaňových příjmů v jejich hospodářské činnosti. Pro kompenzaci těchto výpadků musí snižovat své běžné výdaje, omezovat kapitálové výdaje či je rozložit do dalších období a snažit se navyšovat své příjmy. Možnostmi kompenzace jsou navýšení daňových příjmů u daně z nemovitostí, zvýšení nedaňových příjmů úpravou poplatků, zvýšení nájmu. Kapitálové příjmy z prodeje majetku mohou být brány v úvahu pouze v případě jejich skutečné reálnosti.

Obec by měla přijmout takový závazek, jehož roční splátky bude schopna pokrýt plánovaným přebytkem běžného rozpočtu.

2.3 Zápůjční prostředky obcí

Zápůjční prostředky představují cizí zdroje, které jsou v určitém časovém horizontu návratné, a jejich cena je vyjádřena úroky. Zápůjčními prostředky jsou nejčastěji přijaté úvěry od komerčních bank, komunální dluhopisy a návratné finanční výpomoci od jiných subjektů a ostatní dluhy.

Od roku 2001 se více než 50% na celkovém objemu zadluženosti obcí podílejí velká města jako hlavní město Praha, Plzeň, Brno a Ostrava. Vývoj zadluženosti obcí v letech 2000 – 2008 v mld. Kč uvádí tab. č. 2.1.

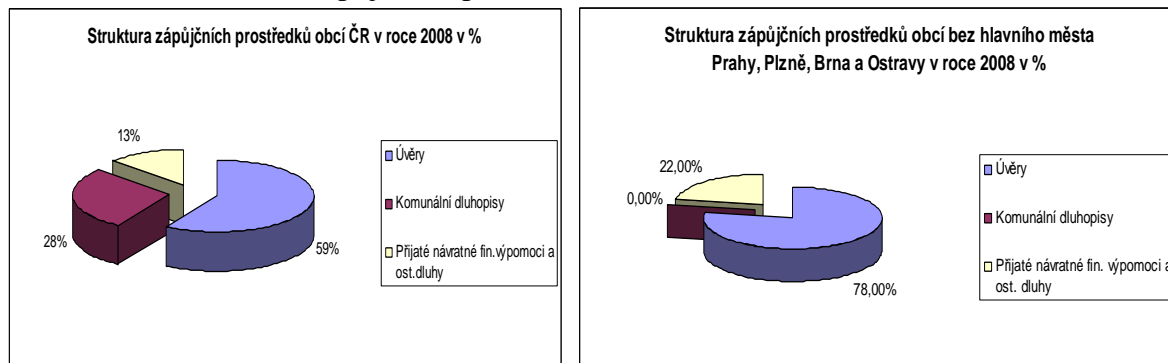
Tab. č. 2.1. Vývoj zadluženosti obcí v letech 2000 – 2008 v mld. Kč

Údaje v mld. Kč	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Úvěry	18,4	22,6	27,3	35,2	38,5	43,7	47,1	46,7	47,4
Úvěry obcí bez velkých měst	13,4	14,3	16,5	18,4	19,8	22,0	25,7	25,9	26,9
Úvěry velkých měst	5,0	8,3	10,8	16,8	18,7	21,7	21,4	20,8	20,5
Komunální dluhopisy	10,1	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7
Komunální dluhopisy obcí bez velkých měst	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0
Komunální dluhopisy velkých měst	9,6	13,3	15,9	21,7	23,9	23,5	22,9	22,6	22,7
Přijaté návratné fin. výpomoci a ost. dluhy celkem	12,5	12,4	12,6	13,5	12,4	11,8	10,9	9,9	10,0
Přijaté návratné fin. výpomoci a ost. dluhy bez velkých měst	10,2	9,8	9,7	9,6	9,1	8,6	7,8	7,0	7,4
Přijaté návratné fin. výpomoci a ost. dluhy velkých měst	2,3	2,6	2,9	3,9	3,3	3,2	3,1	2,9	2,6
Celkem	41,0	48,3	55,8	70,4	74,8	79,0	80,9	79,2	80,1

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

Strukturu zápůjčních prostředků všech obcí ČR a obcí bez největších měst v roce 2008 v % uvádí graf č. 2.2.

Graf č. 2.2. Struktura zápůjčních prostředků obcí ČR v roce 2008 v %

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

Největší podíl je tvořen úvěry, které obce přijaly od komerční bank a jiných subjektů. Úvěry byly použity především v oblasti budování a rekonstrukcí infrastruktury, bytového fondu a další občanské vybavenosti. Většina úvěrů je úročena pohyblivými úrokovými sazbami navázanými na PRIBOR (Prague InterBank Offered Rate - pražská mezibankovní nabídková sazba, úroková sazba, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu), pevné úrokové sazby se pohybují v úrovni do 5%p.a. Větší část úvěrů byla poskytnuta bez zajištění, požadovaná zajištění byla

poskytována formou ručení budoucími příjmy. Celková hodnota poskytnutých úvěrů na konci roku 2008 činila 47,4 mld. Kč.

Komunální dluhopisy jsou vykazovány pouze u tří největších měst, jsou jimi hlavní město Praha (15,0 mld. Kč), Brno (4,6 mld. Kč) a Ostrava (3,1 mld. Kč). Celková hodnota emitovaných komunálních dluhopisů koncem roku 2008 činila 22,7 mld. Kč.

Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy činily 10 mld. Kč. Položka zahrnuje jak bezúročné půjčky poskytované z rozpočtů a státních fondů, tak i směnky k úhradě.⁷

2.3.1 Úvěry

Úvěry jsou obcemi nejčastěji využívány z důvodu jejich dostupnosti. I přesto, že za závazky obcí neručí stát, jsou veřejnoprávními institucemi, které nemohou zbankrotovat, mají stále zaručené příjmy, jsou vnímány bankami jako méně rizikové subjekty. Rovněž podmínky a ceny úvěrů vyplývají ze zvláštnosti jejich postavení. Poskytnutí úvěru je závislé na bankou provedené analýze hospodaření obce a nabízeném zajištění.

Obec předkládá žádost o úvěr, jejíž součástí jsou základní údaje žadatele o úvěr, údaje o požadovaném úvěru, jeho druhu, výši, účelu, čerpání, splácení a úrokové sazbě, navrhovaném zajištění úvěru. Základními přílohami jsou informace o účelu, pro který je úvěr požadován, finanční výkazy hospodaření za předchozí období v rozsahu výkazu o plnění rozpočtu, rozvahy, výkazu zisku a ztrát, schválený roční rozpočet, rozpočtový výhled obce případně výhled hospodaření do doby splatnosti úvěru, informace o majetkových podílech a dalších závazcích, splátkové kalendáře těchto závazků, investiční záměry, v případě navrhovaného zajištění jeho identifikaci a usnesení zastupitelstva se souhlasem s přijetím úvěru.

Banky na základě předložených informací provedou vlastní vyhodnocení obce a rizik spojených s poskytnutím úvěru. Součástí prováděného hodnocení je analýza předchozího a budoucího hospodaření obce ve smyslu analýzy finančních dat a charakteru obce. Součástí hodnocení jsou informace o majetku obce, jejích dceřiných společnostech a ostatních finančních investicích, vztazích k věřitelům, informace o její poloze, počtu obyvatel, nezaměstnanosti, zaměstnavatelích v obci, její vybavenosti,

---

⁷ <http://www.mfcr.cz>

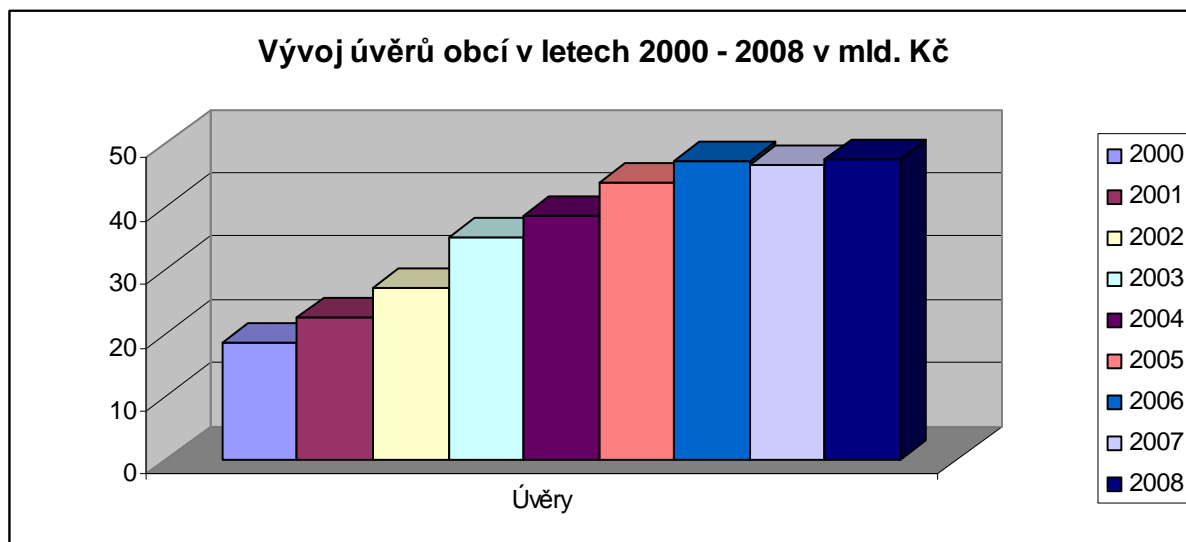
zhodnocení vedení obce, jejich stability a schopností, právním prostředím, očekávaných změnách a jejich dopadech do hospodaření obce.

Úroková sazba úvěru může být zvolena jako pevná s fixací na dobu jednoho a více let nebo pohyblivá vázaná na tržní indexovou sazbu nejčastěji PRIBOR. Výši úrokové sazby ovlivňují aktuální výše tržních úrokových sazeb, tedy cena peněz na mezibankovním trhu, za kterou banky peníze nakupují, požadovaná doba čerpání úvěru, s růstem doby mezi uzavřením a čerpáním úvěru se sazba zvyšuje, sazba roste i s délkou splácení úvěru a právem na předčasné splacení úvěru. Výše úrokové sazby vyjadřuje také riziko banky s poskytnutím úvěru, které vyplývá ze stávající finanční situace subjektu, rizik předloženého projektu a bance poskytnutého zajištění.

Zajišťovacím prostředkem je nejčastěji ručení budoucími příjmy, které jsou směřovány na běžné účty poskytovatele úvěru, podpis krycí směnky obce, zástava nemovitého či movitého majetku ve vlastnictví žadatele nebo jiného subjektu.

Úvěry se v roce 2008 podílely na celkové zadluženosti obcí 59%, graf. č. 2.3. ukazuje rostoucí trend využívání úvěrů obcemi. V případě odpočtu vlivu zadluženosti velkých měst se podíl úvěrů na zadluženosti obcí zvyšuje na 78%.

Graf. č. 2.3. Vývoj úvěrů obcí v letech 2000 – 2008 v mld. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

2.3.1.1 Úvěry komerčních bank

Nejčastějšími poskytovateli úvěrů jsou komerční banky. Dlouhodobě nejvíce orientovanou bankou na segment obcí je Česká spořitelna a.s. Nicméně s rozvojem

bankovního trhu a atraktivností municipální sféry s jakou je bankami vnímána, nabízejí jim své služby včetně financování téměř všechny banky působící na trhu.

Úvěry jsou dle časového hlediska poskytovány jako krátkodobé se splatností do jednoho roku, střednědobé se splatností do pěti let a dlouhodobé se splatností do patnácti let, výjimečně na období delší. Účelově jsou úvěry určeny na překlenutí nesouladu mezi příjmy a výdaji rozpočtu, prostředky bývají poskytovány na běžný účet obce, nebo na krytí investičních potřeb, kdy jsou prostředky čerpány přímo na účty dodavatelů, lze čerpat i na účet obce při prokázání vynaložených nákladů.

Krátkodobé úvěry ve formě povolených debetů, revolvingových či kontokorentních úvěrů jsou poskytovány k překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji rozpočtu obce. Jsou poskytovány ve formě nepřekročitelného limitu na běžném účtu v případě povoleného debetu a kontokorentního úvěru, či na samostatném úvěrovém účtu v případě revolvingového úvěru, úvěr může být poskytnut v měnách CZK, USD a EUR, prostředky lze průběžně splácet volnými zdroji a opakovaně čerpat. Obec hradí cenu za rezervaci nečerpané části úvěru a úroky ze skutečně čerpané výše. Úroková sazba u těchto typů úvěrů je pohyblivá v konstrukci 1M PRIBOR + odchylka banky.

Středně a dlouhodobé investiční úvěry jsou určeny pro realizaci investičně náročných akcí obce, ať jde o pořízení hmotného či nehmotného majetku, ke koupi nemovitostí a investicím do těchto nemovitostí, které současně slouží jako zajištění úvěru, jsou poskytovány hypotéční úvěry. Při realizacích investičních akcí v objemech nad 500 mil. Kč je využívána participace více bank ve formě syndikovaného úvěru.

2.3.1.2 Úvěry ostatní

Dalšími poskytovateli úvěrů jsou Municipální finanční společnost a.s. zkráceně MUFIS a.s. (Mufis) a Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB).

Společnost Mufis byla založena jako účelová organizace k podpoře rozvoje financování obcí v roce 1994 na základě dohody uzavřené mezi vládou České republiky a vládou Spojených států amerických, v letech 1995 – 1998 MUFIS převzal půjčky od soukromých amerických investorů v objemu 44 mld. USD, které vytvořily základ fondu pro krytí úvěrů měst a obcí ČR, činnost je zajišťována smluvně s ČMZRB. Akcionáři jsou MF ČR 49%, ČMZRB 49%, Svaz měst a obcí ČR 2%. Zdroje jsou poskytovány v rámci vyhlášených programů na financování zachování a rozvoje infrastruktury obcí.

ČMZRB a.s. je rozvojovou bankou, která v souladu se záměry ČR a regionů napomáhá nejen rozvoji malého a středního podnikání, ale i infrastruktury poskytováním zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu, strukturálních fondů a prostředků poskytnutých České republice na financování rozvoje infrastruktury. Akcionáři jsou ČR zastoupená Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj s podílem 72 % akcií, dále komerční banky jako Komerční banka, a. s., Česká spořitelna, a. s., a Československá obchodní banka, a. s.⁸

Zdroje lze získat v rámci vyhlášených aktuálních programů, kterými jsou Obec 2 a MUFIS 2.

Financování programu Obec 2 je zabezpečováno ve spolupráci s Rozvojovou bankou Rady Evropy. V rámci programu mohou získat úvěry obce, svazky obcí a vodohospodářské akciové společnosti s kapitálovou účastí obcí. Úvěr je poskytován se splatností 10 – 15 let ve výši 8 – 250 mil. Kč bez požadavku zajištění, úroková sazba se stanovuje dle podmínek na finančním trhu, program je určen pro investice v oblastech elektrifikace, plynofikace, školská a předškolní zařízení, kulturní a sportovní zařízení, sociální zařízení (domy s pečovatelskou službou pro seniory a handicapované občany), místní komunikace a jejich osvětlení, vč. světelné dopravní signalizace, dopravní stavby (podchody, zastávky místní dopravy), pořízení dopravních prostředků k zajištění místní veřejné dopravy, zařízení na skládkování a likvidaci tuhého odpadu (skládky, spalovny), zateplování budov, instalace měřicí techniky, využití obnovitelných zdrojů energie, projekty zaměřené na zlepšení podmínek bydlení a životního prostředí obcí.

Financování programu MUFIS 2 je zabezpečováno sdruženými zdroji ČMZRB a Municipální finanční společností a.s. („MUFIS“) ve společném úvěrovém fondu. Úvěry mohou využít obce s výjimkou hlavního města Prahy se splatností do 10 let ve výši maximálně 30 mil. Kč s výjimkou svazků obcí či úvěrů se zvýšeným rizikem není požadováno zajištění, úroková sazba se stanovuje dle podmínek na finančním trhu, program je určen na investice v oblasti financování výstavby nebo rekonstrukce technické infrastruktury jako jsou vodovody, kanalizace, čistírny odpadních vod a s nimi spojené úpravy komunikací a veřejných prostranství.⁹

---

⁸ <http://www.justice.cz>

⁹ <http://www.cmzrb.cz>

2.3.1.3 Návrtné finanční výpomoci a ostatní dluhy

Návrtnými finančními výpomocemi jsou zdroje od jiných subjektů, z jiných rozpočtů, jako ostatní dluhy jsou vykazovány směnky k úhradě.

Ke krytí dočasného časového nesouladu mezi příjmy a výdaji může být použita návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo z rozpočtu jiné obce, tato návratná finanční výpomoc je bezúročná.¹⁰

Dalšími zdroji jsou prostředky ze Státního fondu životního prostředí a Státního fondu rozvoje bydlení, jimi poskytované úvěry jsou úrokově zvýhodněny oproti komerčním úvěrům. Půjčky jsou určeny na investiční akce a jejich poskytnutí bývá podmíněno finanční spoluúčastí obce na realizaci investice.

Směnky k úhradě sledované v rámci ostatního dluhu nepatří k často využívaným zdrojům financování, jejich podíl na celkové zadluženosti obcí na konci roku 2008 činil 0,4% ve finančním vyjádření 0,3 mld. Kč.

Směnka je listinným cenným papírem. Výstavce směnky, takzvaný emitent, se písemně zavazuje k platbě či vydává platební příkaz ve prospěch osoby, která je na směnce uvedena, tato pokud směnku akceptuje svým podpisem, stává se jejím příjemcem, takzvaným akceptantem. Směnka je běžně převoditelná, což z ní činí platební instrument.

Směnky, které jsou vystavovány proti dodávkám zboží, služeb, prací jsou směnkami obchodními, směnky vystavené na základě půjčky peněz jsou směnkami finančními.

Vystavení směnky umožňuje překlenout období, v němž se obec potýká s nedostatkem prostředků na úhradu svých závazků a jejich úhradu s určitým časovým odstupem.

Směnky, jejich náležitosti a nakládání s nimi upravuje směnečný a šekový zákon.¹¹

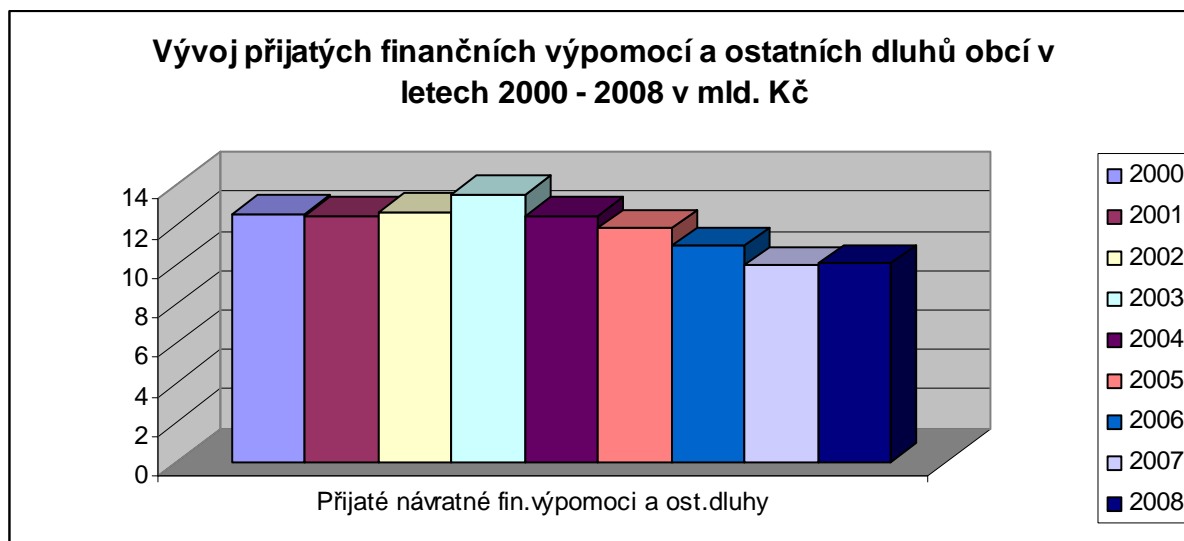
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy obcí se podílejí na celkové zadluženosti pouze 13% v roce 2008, v čase jejich podíl klesá, vývoj v letech 2000 - 2008 v mld. Kč zobrazuje graf č. 2.4. Po odpočtu vlivu velkých měst na celkové zadluženosti se podíl zvyšuje na 22%.

---

¹⁰ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

¹¹ Zákon č. 191/1950 Sb., směnečný a šekový zákon

Graf č. 2.4. Vývoj návratných finančních výpomocí a ostatních dluhů obcí v letech 2000 - 2008 v mld. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

Státní fond životního prostředí poskytuje finanční podporu formou dotace, půjčky nebo příspěvku na úroky z národních zdrojů a prostředků Evropské unie z Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Pro projekty Operačního programu Životní prostředí je připraveno 5,2 miliardy eur, což je 18,4 % z celkové podpory evropských fondů pro Českou republiku. OPŽP je v programovém období 2007-2013 druhým největším operačním programem. Program Životní prostředí přináší České republice prostředky na podporu konkrétních projektů v osmi prioritních osách:

1. Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní
2. Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí
3. Udržitelné využívání zdrojů energie
4. Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží
5. Omezování průmyslového znečištění a environmentálních rizik
6. Zlepšování stavu přírody a krajiny
7. Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu
8. Technická pomoc.¹²

Podpora ze Státního fondu rozvoje bydlení je určena na výstavbu, opravy a modernizace bytů a sociálních bytů a to ve formě dotací na výstavbu a úvěrů na

¹² <http://www.sfzp.cz>

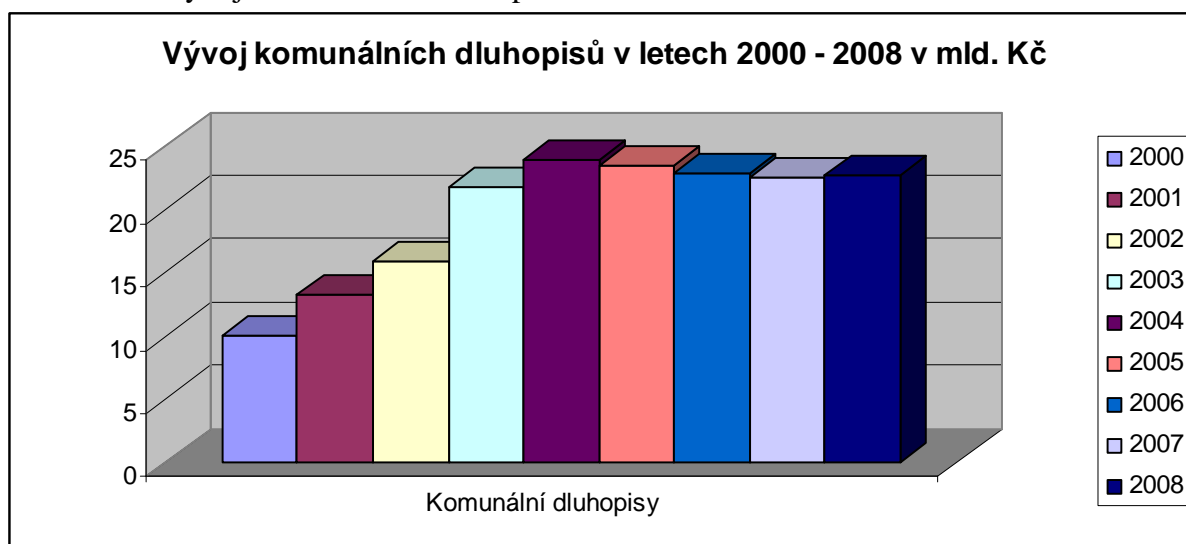
modernizace bytů pro obce. Podpora ve formě úvěru je poskytována se zvýhodněnou úrokovou sazbou 3 % p.a. a splatností 10 let.¹³

2.3.2 Komunální dluhopisy

Komunální dluhopisy jsou cennými papíry vydanými územním samosprávným celkem. Prostřednictvím jejich emise získá obec či město finanční prostředky pro realizaci svých investičních záměrů.

Vývoj využívání komunálních dluhopisů obcemi v letech 2000 – 2008 v mld. Kč zobrazuje graf č. 2.5.

Graf č. 2.5. Vývoj komunálních dluhopisů v letech 2000 – 2008 v mld. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, vlastní zpracování

Emise zatím nejsou často využívány z důvodu nemalých nákladů, které jsou spojeny s tiskem cenných papírů a náklady se zprostředkováním emise. Pro zajištění dobré obchodovatelnosti by měly být emitovány dluhopisy ve velké nominální hodnotě, obvykle od 1 – 2 miliard výše.¹⁴ Obchodovatelnost je podmíněna rovněž hodnotou majetku obcí, odhadem jejich budoucích příjmů, z nichž plyne důvěra potenciálních investorů. Tyto parametry omezují využití komunálních dluhopisů menšími obcemi.¹⁵

Na celkové zadluženosti obcí se komunální dluhopisy podílí 28%. Využívání se aktuálně týká pouze tří velkých měst, konkrétně hlavního města Prahy, Brna a Ostravy.

¹³ <http://www.sfrb.cz>

¹⁴ <http://www.bcpp.cz>

¹⁵ PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

Emisi si obec či město může zajistit samo nebo využije služeb zprostředkovatele, většinou banky. Emisní podmínky jsou schvalovány Českou národní bankou a je potřebný souhlas Ministerstva financí. Informace o schválení emise je zveřejňována ve věstníku České národní banky, emitent je povinen do šesti měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí zahájit úpis dluhopisů.

Dluhopisy jsou emitovány v zaknihované či listinné podobě, součástí názvu je označení komunální. Náležitostmi dluhopisů jsou údaje o emitentovi, název dluhopisu a jeho identifikace, jmenovitá hodnota, výnos, datum emise, forma, způsob a místo výplaty včetně data splatnosti dluhopisu a výnosu s prohlášením emitenta o závazku splatit dle výše uvedených podmínek. Dluhopisy na jméno obsahují i identifikaci prvního vlastníka, dluhopisy vydané v listinné podobě nesou podpis či otisk podpisu emitenta. Výnosy mohou být stanoveny v podobě pevné úrokové sazby, pohyblivé úrokové sazby, rozdílu mezi jmenovitou hodnotou a emisním kurzem, premii v závislosti na lhůtě splatnosti dluhopisu.¹⁶

2.3.3 Ostatní zápůjční prostředky

Dalšími existujícími formami zápůjčních prostředků jsou produkty leasingových společností a forfaiting. Tyto formy financování jsou využívány s menší četností, důvodem je především odlišná nákladovost.

2.3.3.1 Leasing

Další z možností pořízení majetku z cizích zdrojů je leasing. Leasing představuje dlouhodobý pronájem s následnou koupí pronajaté věci. Smluvní vztah vzniká uzavřením leasingové smlouvy mezi leasingovou společností, která je pronajimatelem a obcí, která je nájemcem pořízené věci. Obec po dobu trvání smluvního vztahu realizuje leasingové splátky, při ukončení smlouvy bývá předmět leasingu odkoupen za smluvenou cenu a stává se majetkem nájemce. Po dobu trvání vztahu nájemce zajišťuje údržbu a opravy. Tento způsob je nazýván finančním leasingem.

Leasingové služby lze získat i ve formě operativního leasingu, kdy veškerý servis a opravy majetku jsou v režii pronajimatele, po uplynutí sjednané doby trvání leasingu je pronajímáný majetek vrácen zpět pronajimateli. Při této formě leasingu

---

¹⁶ Zákon 190/2004 Sb. o dluhopisech

odpadá nájemci starost o majetek, lze dosáhnout optimalizace mzdových a materiálových nákladů oproti zajišťování údržby vlastními pracovníky, finanční efekt je však snižován vyššími leasingovými splátkami.

Financování prostřednictvím operativního leasingu je využíváno u větších měst a krajů k financování a provozování jejich vozového parku. Vůz či vozový park je pořízen bez okamžité investice, péči o něj přebírá leasingová společnost namísto zaměstnanců nájemce, nedochází ke vzniku dalších nákladů v souvislosti s jejich provozem, nájemce profituje na výhodnějších pořizovacích cenách vozů a servisních služeb, které má zajištěny leasingová společnost. V rámci plného servisu služeb pronajimatel zajišťuje technický servis, tankovací karty, pojištění, asistenční služby, dálniční poplatky, silniční daň, reporting provozu.

Výhodou leasingového financování oproti úvěrům je jeho rychlost, zajištění návratnosti je především rozpočtovými příjmy obce, využíváno je však z důvodu vyšší nákladovosti méně.

2.3.3.2 Splátkový prodej

V případě potřeby získání majetku do vlastnictví, což bývá především podmínkou pro získání dotací, lze využít splátkového prodeje. Tento způsob financování je poskytován opět leasingovými společnostmi. Na základě objednávky leasingová společnost nakoupí požadovaný předmět, prodej je realizován za nákupní cenu včetně úroků a dalších souvisejících nákladů na splátky dle dohodnutého splátkového kalendáře. Majetek přejde na kupujícího, který jeho cenu hradí ve splátkách. Zajištění obchodu je realizováno zástavním právem k nakupovanému majetku, u nemovitého majetku uzavřením zástavní smlouvy a u movitého majetku smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva. Po splacení závazku zástavní právo zaniká, u zajišťovacího převodu je realizován výmaz z rejstříku zástav.

Vzhledem k tomu, že kupní cena zahrnuje kromě pořizovací ceny úroky, náklady leasingové společnosti, jedná se o dražší formu financování a je využívána v případě nemožnosti získání úvěrových zdrojů.

2.3.3.3 Forfaiting

Forfaiting pohledávek umožňuje obcím financovat jejich investice ve spolupráci s bankou. Forfaiting znamená úplné postoupení v budoucnu splatných pohledávek za obcí, které vznikly na základě zrealizovaných stavebních prací, dodávek zboží a služeb na banku. Jedná se o odkup bez zpětného postihu na původního majitele pohledávky, tedy dodavatele, což znamená závazek platby bankou, v případě, že obec nebude své závazky ze smlouvy hradit. Smlouva o postoupení pohledávek je uzavírána mezi bankou a dodavatelem, obec pouze písemně potvrzuje svůj závazek hradit splátky ze smlouvy nikoliv dodavateli, ale bance, nevstupuje do smluvního vztahu s bankou. Dodavatel získává peněžní prostředky bezprostředně po realizaci dodávky, obec hradí bance splátky dle dohodnutého splátkového kalendáře, dodavatel hradí bance cenu za postoupení vyjádřenou ve formě úroků a zpracovatelského poplatku banky. Cena je stanovena na základě vyhodnocení bonity obce, výši pohledávky a době splatnosti. Dodavatel obdrží buďto hodnotu své pohledávky snižnou o vypočtenou cenu odkupu, či obdrží celou hodnotu pohledávky a provádí úhradu úroků průběžně po dobu trvání obchodu. Forfaiting je využíván, pokud dodavatel není schopen či ochoten nabídnout obci odloženou platbu, nezatěžuje svou společnost úvěrem ani není zatížen zpětným postihem v případě nesplácení závazku obcí. Postupovat lze pohledávky krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé, zajištěním je obvykle rozpočet obce.

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ MĚSTA ŠTERNBERK

Město Šternberk

3.1 Historie Města Šternberk

Město leží na úpatí Nízkého Jeseníku, leží 16 km severně od Olomouce. Patří k menším městům České republiky. Historické jádro města je jednou z nejcennějších památkových zón na Moravě.

Město vzniklo z osady pod hradem stejného jména, který střežil důležitou křižovatku obchodních cest, vedla přes něj ve 13. století významná cesta z Olomouce, větvila se na dva směry, ke královskému městu Uničovu a přes Jeseníky do Slezska.

Za svůj vznik vděčí českému šlechtici Zdislavu ze Šternberka, který roku 1253 zabránil vpádu uherských Kumánů, jako odměnu získal od krále Přemysla Otakara II. území severně od Olomouce, kde si postavil hrad Šternberk. Z roku 1296 pocházejí první zmínky o vzniku města Šternberk.

Rod Šternberků přinesl do města vyspělé gotické umění, obehnal město hradbami, v roce 1371 zde založil klášter. Po vymření rodu Šternberků přechází vlastnictví panství z různých majitelů v roce 1693 až do rukou Lichnštejnů, kteří jej vlastní až do roku 1945.

Město mělo významná privilegia jako olomoucké městské právo a s ním i soudní a správní autonomii, právo mílové.

Město bylo centrem husitského hnutí, v roce 1415 zde byl sepsán stížný list na protest upálení Mistra Jana Husa, v roce 1430 bylo město i hrad dobyto husitskými vojsky.

Město bylo v období husitských válek až do doby třicetileté války městem převážně českým, na sklonku šestnáctého století došlo k výraznému přílivu německých osadníků.

V období třicetileté války, kdy se Morava stala dějištěm mnoha válečných konfliktů, bylo poznamenáno i Šternbersko. Roku 1626 město odolává nájezdům Dánů, výsledkem byly kruté boje, požáry a celková devastace města. Dánové byli z města vyhnáni, město lehlo do značné míry popelem. Město započalo s rekonstrukcí, navíc jej v letech 1633 – 1634 zasála morová epidemie. V roce 1642 bylo město dobyto Švédy, tito opustili Šternberk až v roce 1650 po zaplacení válečné náhrady ve výši 200 000 tolarů. Město bylo po válečných událostech hospodářsky totálně vyčerpáno, muselo se zadlužit u vrchnosti i u měšťanů.

Město se stalo městem převážně německým s převahou katolické víry.

Od druhé poloviny 18. století se hospodářsky rozmohlo především díky tkalcovství. Textilní výrobu ve městě podpořil i Josef II., když pro město vydal v letech 1782 a 1788 privilegia pro pořádání výročních a pravidelných trhů. V polovině 19. století zde existovalo 30 textilek, bělíren a barvíren, které zaměstnávaly tisíce domácích tkalců a dělníků. Prosperitu zajistil přechod z produkce lněného plátna k produkci bavlněného textilu. Nedostatek suroviny, bavlny, pro výrobu způsobený občanskou válkou u USA znamenal konec tohoto prosperujícího odvětví.

Novým největším zaměstnavatelem ve městě se stala v sedmdesátých letech 19. století státní tabáková továrna. Ve městě a jeho blízkém okolí dochází k rozvoji důlního podnikání. Po nástupu Hitlera k moci a po podpisu mnichovské dohody byla většina šternberského okresu začleněna do hitlerovského státu. Po porážce hitlerovského Německa v roce 1945 byly obnoveny původní hranice z roku 1937, Šternberk se stal opět součástí ČSR.

Následně nastolený režim přinesl likvidaci soukromých firem, byl odstraněn tradiční textilní průmysl. Prosperoval lehký průmysl, především dřevařství, výroba hodin v továrně Chronotechna, která byla roku 1947 zřízena na místě zrušené tabákové továrny. Významným podnikem v této době byl rovněž vojenský opravárenský závod.¹⁷

---

¹⁷ <http://www.sternberk.eu>

3.2 Současnost Města Šternberk

Katastrální výměra města je 4 880,34 ha, počet obyvatel k 31.12.2008 činil 13 834 obyvatel. Struktura obyvatel v tab.č. 3.1. a tab. č. 3.2.

Tab. č. 3.1. Struktura obyvatel města Šternberk v roce 2008

Struktura obyvatel	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	Přír./úbytek celkem
Muži	77	61	16	126	129	-3	13
Ženy	55	92	-37	131	137	-6	-43
Celkem	132	153	-21	257	266	-9	-30

Zdroj: <http://www.czso.cz>, vlastní zpracování

Tab. č. 3.2. Struktura obyvatel města Šternberk dle věku v roce 2008

Struktura obyvatel	Počet obyvatel ve věku 0 – 14 let	Počet obyvatel ve věku 15 – 64 let	Počet obyvatel ve věku 65 a více let
Muži	967	4 933	794
Ženy	928	4 937	1 275
Celkem	1 895	9 870	2 069

Zdroj: <http://www.czso.cz>, vlastní zpracování

3.2.1 Organizace ve městě

Ve městě je registrováno 2 648 podnikatelských subjektů, z toho 6 akciových společností, 144 obchodních společností, 11 družstev, 60 samostatně hospodařících rolníků, 141 svobodných povolání, největší podíl tvoří živnostníci v počtu 2 068.

Největší počet podnikatelských subjektů je aktivní v obchodní činnosti, prodeji a opravách motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství, dále v ostatních obchodních službách, oblasti průmyslu a stavebnictví. Struktura uvedena v tab. č. 3.3.

Míra nezaměstnanosti je ve městě v listopadu 2009 vykazována ve výši 12,7%, počet dosažitelných uchazečů 1 328, ekonomicky aktivní obyvatelstvo 10 433 osob.¹⁸

¹⁸ <http://www.mpsv.cz>

Tab. č. 3.3. Počet a struktura podnikatelských subjektů ve městě Šternberk k 31.12. 2008

Počet podnikatelských subjektů celkem	2 648
Zemědělství, lesnictví, rybolov – počet subjektů	106
Průmysl	447
Stavebnictví	336
Doprava spoje	89
Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství	883
Ostatní obchodní služby	450
Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění	2
Školství, zdravotnictví	119
Ostatní veřejné, sociální a osobní služby	216

Zdroj: <http://www.czso.cz>, vlastní zpracování

3.2.2 Orgány města

Zastupitelstvo města

V současné době (volební období 2006- 2010) má město 21 členů Zastupitelstva v následující struktuře: za ČSSD 4 členové, za Společně pro Šternberk 5 členů, za KSČM 2 členové, za SOS pro Šternberk 4 členové, za KDU-ČSL 2 členové, za ODS 4 členové.

Výbory – finanční výbor, kontrolní výbor

Komise - Komise rozvoje města a koordinace SF EU, Komise pro veřejné zakázky, Komise škodní, Komise kulturní, Komise prevence kriminality, sport a volný čas, Komise školská, Komise sociální a zdravotní, Komise pro životní prostředí, Komise bytová, Komise majetkoprávní, Komise dopravní, Komise pro MPZ a cestovní ruch, Komise pro místní části.

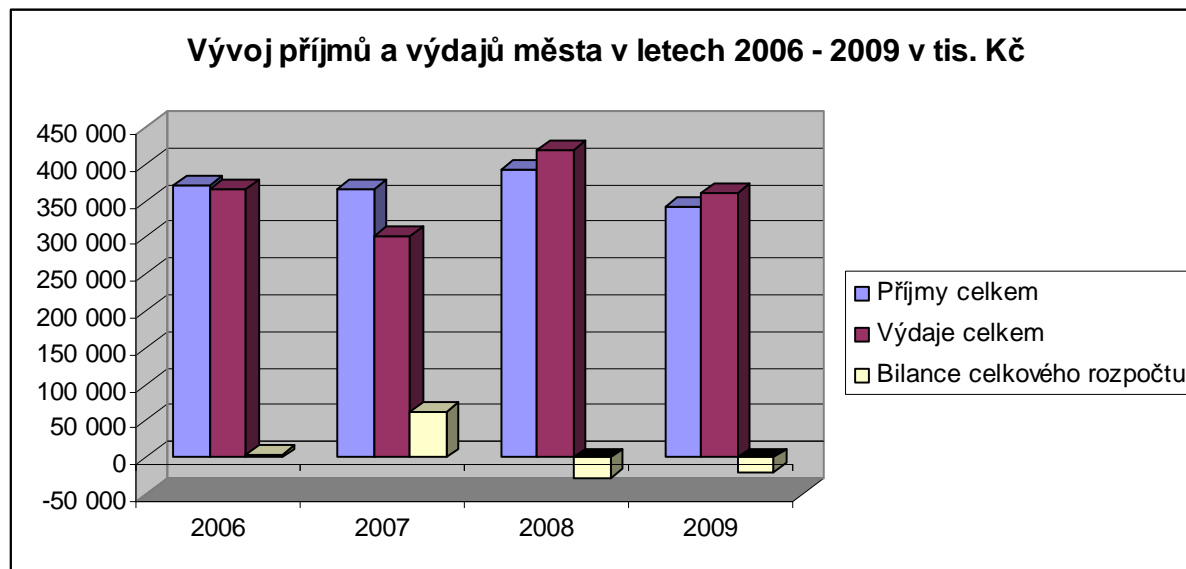
Osadní výbory pro místní části – Lhota, Dolní Žleb, Dalov, Těšíkov, Krakoříce, Chabičov.¹⁹

¹⁹ <http://www.sternberk.eu>

3.3 Analýza hospodaření města Šternberk v letech 2006 - 2009

V letech 2006 – 2007 město hospodařilo s kladnou bilancí celkového rozpočtu, v letech 2008 - 2009 byly bilance celkového rozpočtu schodkové. Vývoj příjmů a výdajů města v letech 2006 – 2009 znázorňuje graf č. 3.1.

Graf. č. 3.1. Vývoj příjmů a výdajů města v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

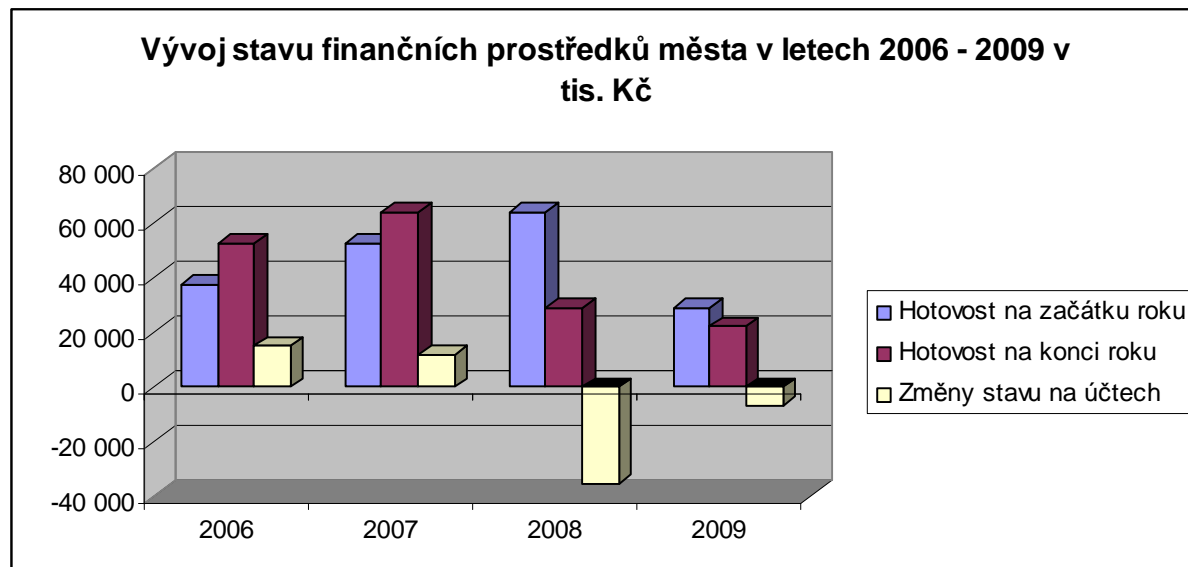
Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Město v minulosti dosahovalo výrazných přebytků hospodaření, finanční rezerva v podobě hotovosti na konci roku 2006 činila 52 678 tis. Kč, v roce 2007 narostla na 64 170 tis. Kč, zvyšováním výdajů, především kapitálových, byla postupně snižována na 29 041 ke konci roku 2008 a ke konci roku 2009 na 22 150 tis. Kč. Vývoj stavu finančních prostředků města v letech 2006 – 2009 znázorňuje graf č. 3.2.

Dosahované přebytky běžného rozpočtu ve všech sledovaných obdobích kryly výdaje na dluhovou službu, zůstávaly kladné i po úhradě splátek úvěrů a leasingů, podílely se na financování investic města. Bilance kapitálového rozpočtu ve všech sledovaných letech byla záporná, rovněž tak i celková bilance v letech 2008 – 2009. Vývoj bilance celkového rozpočtu města v letech 2006 – 2009 přehledně znázorňuje graf č. 3.3.

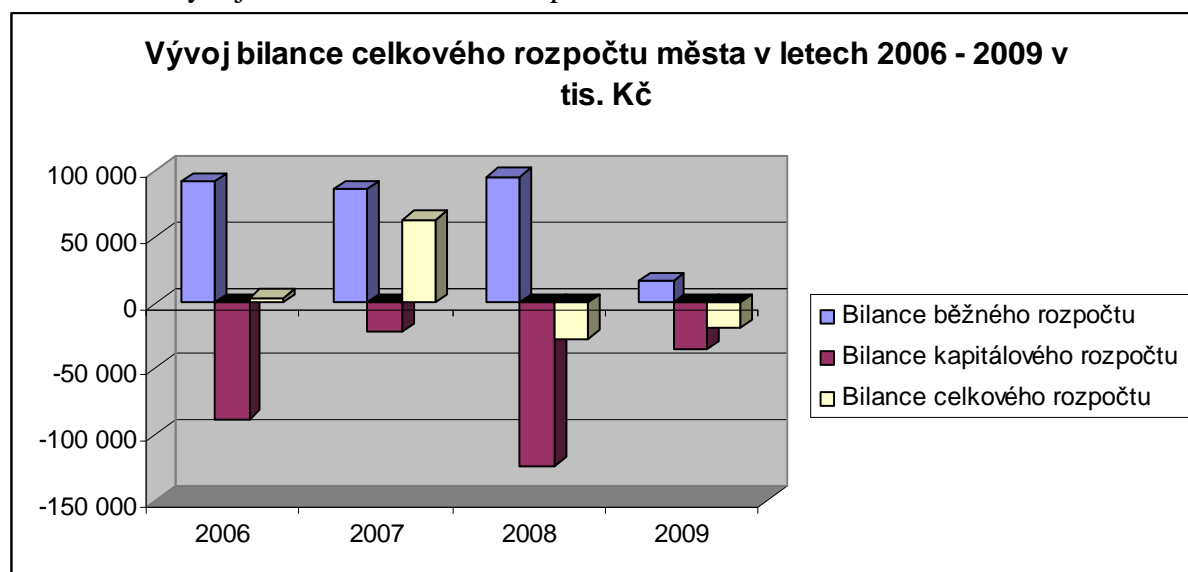
Graf č. 3.2. Vývoj stavu finančních prostředků města v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Graf č. 3.3. Vývoj bilance celkového rozpočtu města v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

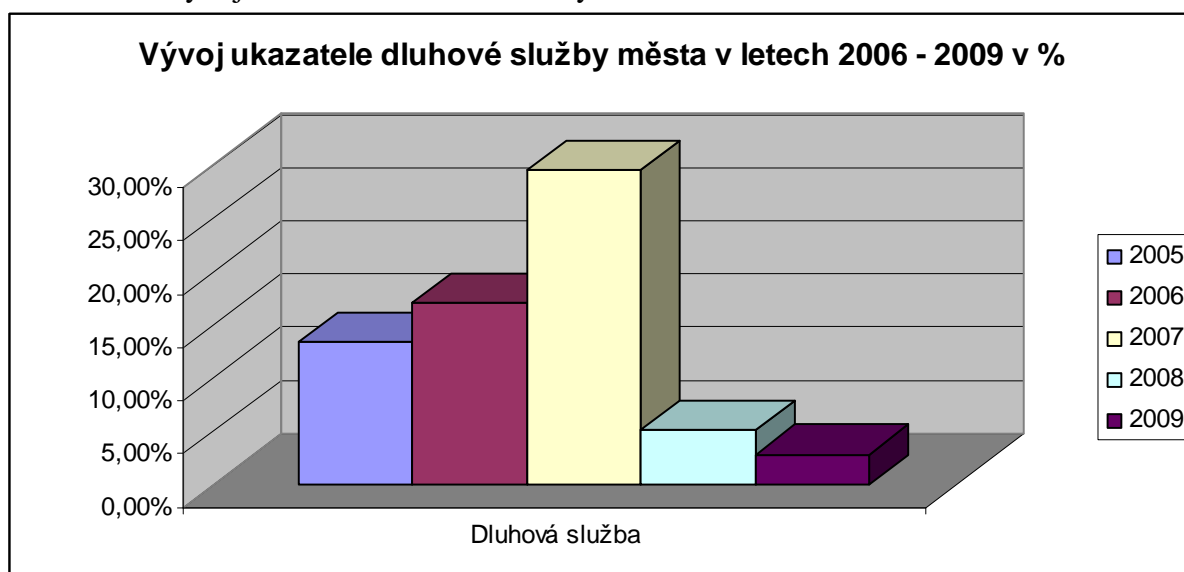
Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Investice města byly kryty vlastními společně s přijatými dlouhodobými úvěrovými zdroji (v letech 2006 a 2007 celkem 50 815 tis. Kč), přijatý krátkodobý úvěr v roce 2009 rovněž souvisí s investičními aktivitami města, předfinancování projektu s dotací z evropských fondů. Celková zadluženost města má klesající trend, v roce 2007 došlo vlivem vysoké splátky z obdržené dotace k jejímu výraznému snížení. Dluhová služba města ve sledovaném období s výjimkou roku 2007 (vliv mimořádné splátky

z dotace) má sestupnou tendenci, výrazně pod únosnou velikostí dluhové služby. Vývoj ukazatele dluhové služby znázorňuje graf č. 3.4.

Graf č. 3.4. Vývoj ukazatele dluhové služby města v letech 2006 – 2009 v %

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2005-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

V letech 2006 – 2009 město investovalo do rekonstrukce koupaliště, vystavělo bytový dům Labutí, dům s pečovatelskou službou, Expozici času, byly zrekonstruovány školní budovy, provedena regenerace centra města, obnova objektů v městské památkové zóně včetně budovy městského úřadu, zmodernizovaná čistička odpadních vod, opraveny komunikace.²⁰ Vývoj hospodaření města v letech 2006 – 2009 je uveden v příloze č. 1

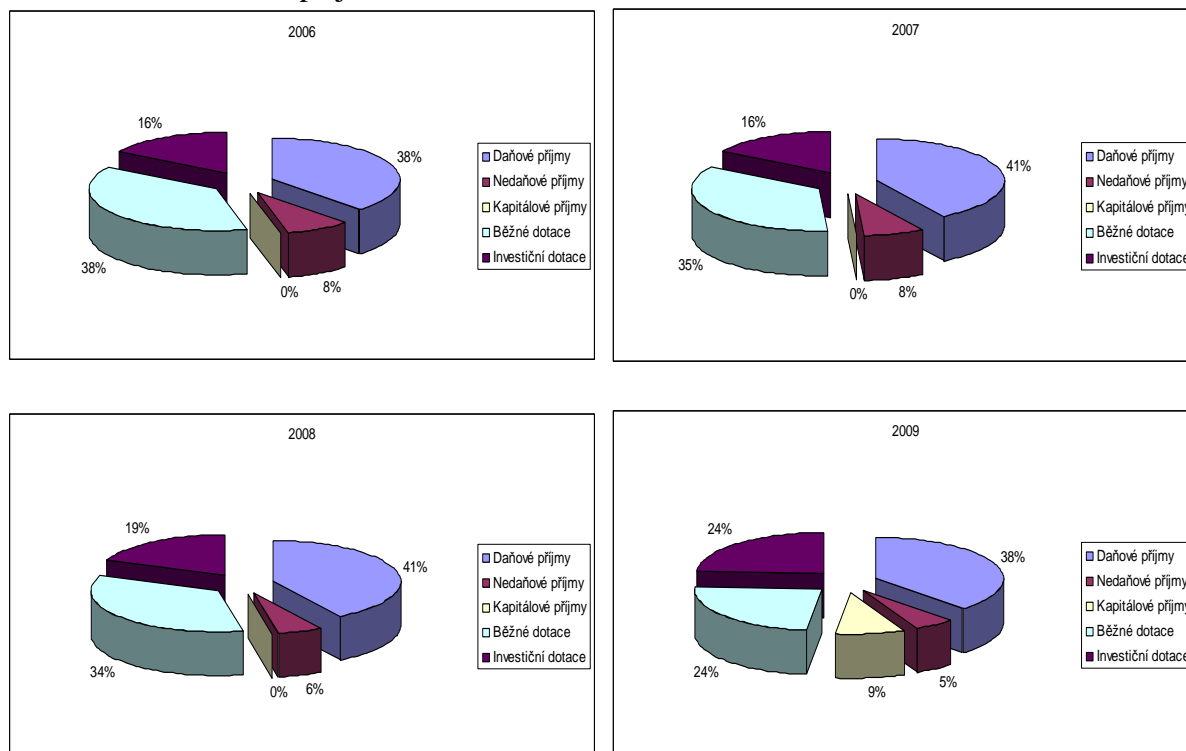
3.3.1 Příjmy města

Struktura příjmů města v letech 2006 – 2009 je srovnatelná. Největší podíl je tvořen daňovými příjmy a běžnými dotacemi, následují investiční dotace a nedaňové příjmy. Změna struktury nastává v roce 2009, kdy dochází k poklesu podílu běžných dotací a nárůstu podílu kapitálových příjmů z titulu změny účtování o prodeji majetku města. Ve struktuře se kapitálové příjmy objevují nově, prodej majetku byl v předchozích letech vykazován v rámci hospodářské činnosti a projevoval se ve struktuře příjmů jako součást běžných dotací, proto pokles podílu běžných dotací za rok 2009.

²⁰ <http://www.sternberk.eu>

Daňové příjmy se podílejí na celkových příjmech města v rozmezí 38 - 41%. Podíl běžných dotací klesá z hodnoty 38% v roce 2006 na 24% v roce 2009. Investiční dotace v letech 2006 – 2008 tvořily 16 – 19% celkových příjmů, v roce 2009 se jejich podíl zvýšil na 24%. Nedaňové příjmy tvoří nejmenší podíl v rozmezí 5 – 8%. Kapitálové příjmy, tj. příjmy z prodeje majetku, jsou vykazovány jako příjmová položka rozpočtu od roku 2009, ve kterém dosáhly 9% podíl na celkových příjmech. Strukturu příjmů města znázorňuje v jednotlivých letech graf č. 3.5.

Graf č. 3.5. Struktura příjmů města v letech 2006 – 2009 v %

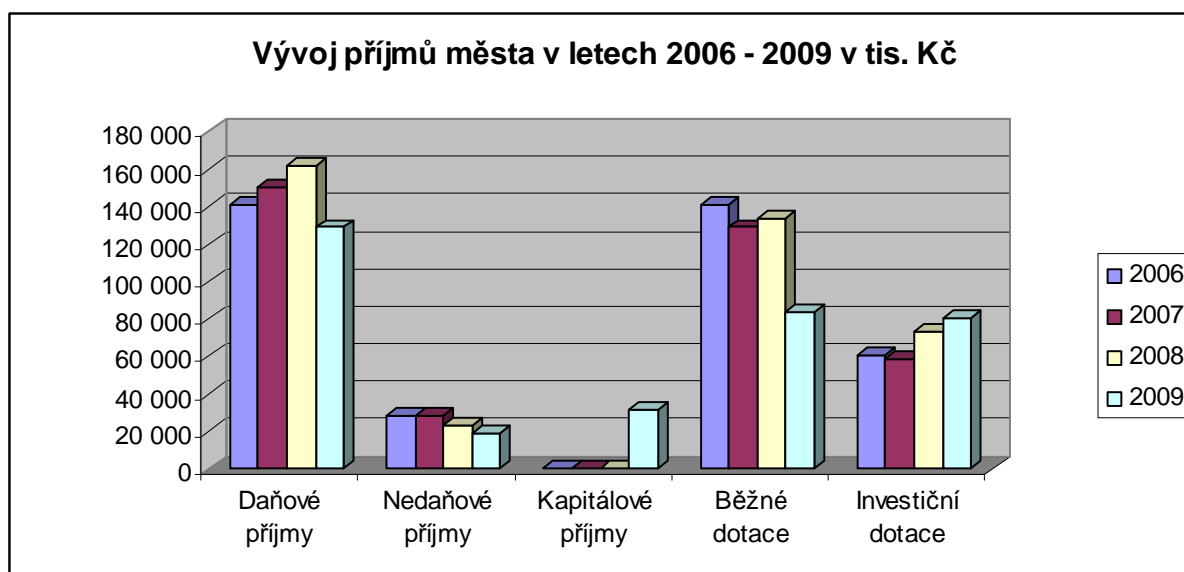

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Vývoj absolutních hodnot jednotlivých složek příjmů města ve sledovaném období zobrazuje graf č. 3.6. Celkové příjmy města stále rostly s výjimkou mírného snížení 1,23% v roce 2007, výrazný pokles o 12,46% nastal v roce 2009. Propad byl způsoben probíhající ekonomickou krizí a snížením příjmů z prodeje majetku města. Ekonomická krize se projevila především poklesem daňových příjmů v roce 2009 o 20,27%. Snižování nedaňových příjmů nastalo v důsledku prodeje bytového fondu, který v předchozích letech generoval příjem z poskytování služeb a pronájmu nemovitostí. Ve všech sledovaných letech bylo město velmi úspěšné při získávání investičních dotací.

Graf č. 3.6. Vývoj příjmů města v letech 2006 – 2009

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

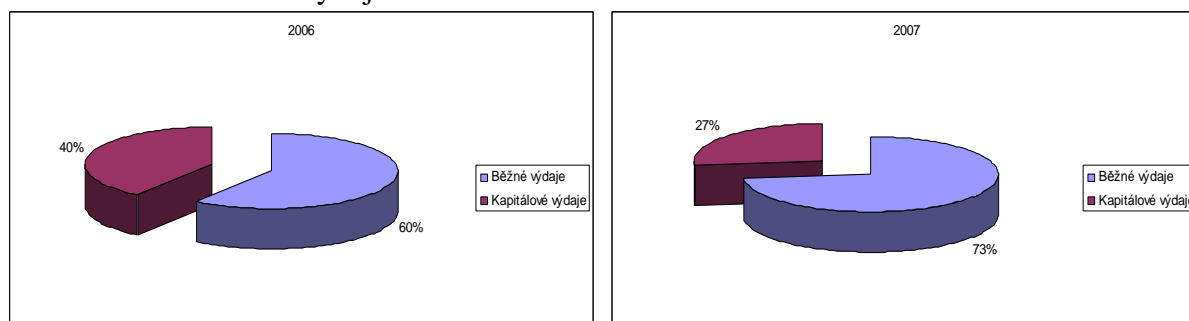
Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

3.3.2 Výdaje města

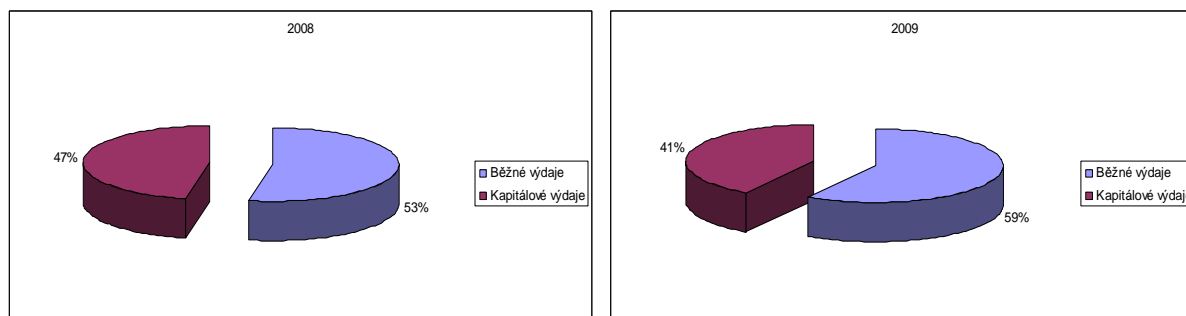
Výdaje města v letech 2006 – 2009 mají s výjimkou roku 2007 srovnatelnou strukturu.

Běžné výdaje představují 53 – 60% celkových výdajů města, kapitálové výdaje se podílejí na celkových výdajích v rozmezí 40 – 47%. V roce 2007 se zvýšil podíl běžných výdajů na 73%, tato změna souvisela s výrazným poklesem kapitálových výdajů, jejich podíl v tomto roce představoval pouze 27%. Strukturu výdajů města v letech 2006 – 2009 zobrazuje graf č. 3.7.

Graf č. 3.7. Struktura výdajů města v letech 2006 – 2009 v %

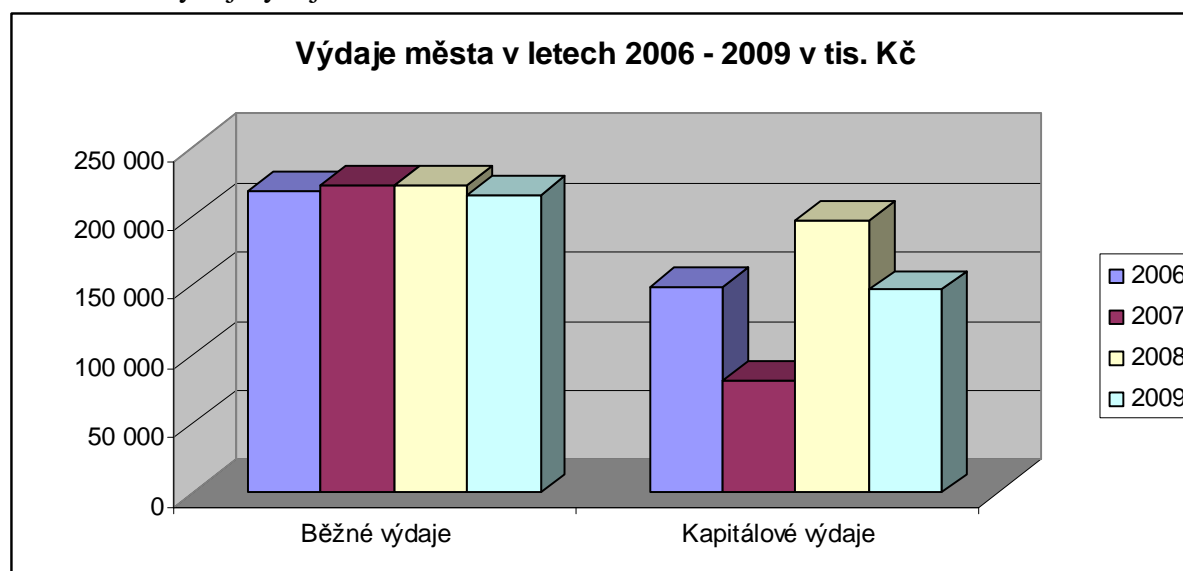

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Vývoj hodnot jednotlivých výdajů zobrazuje graf č. 3.8. Běžné výdaje ve sledovaném období stále narůstají s výjimkou roku 2009, kdy poklesly o 3,34%. Běžné výdaje se nemění významně, což souvisí s jejich určením.

Graf č. 3.8. Vývoj výdajů města v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Běžné výdaje jsou tvořeny transfery, které jsou určené příspěvkovým organizacím, výdaje na sociální dávky, prostředky vynakládané na platy, odměny zaměstnanců, dalšími jsou nákup energie a služeb, platba úroků, leasingů, opravy, údržby, nákup materiálu a drobného majetku. Ve sledovaném období běžné výdaje města pouze mírně kolísají. Pokles roku 2009 souvisí s ekonomickou krizí a nutnými úspornými opatřeními města.

Kapitálové výdaje rostly v letech 2006 a 2008, rok 2007 znamenal meziroční pokles o 45,51% a rok 2009 o 25,22%. Kapitálové výdaje se mění skokově, protože jsou

spojeny s investicemi. Objem realizovaných investic se odvíjí od získaných investičních dotací, vlastních a úvěrových zdrojů města na investice.²¹

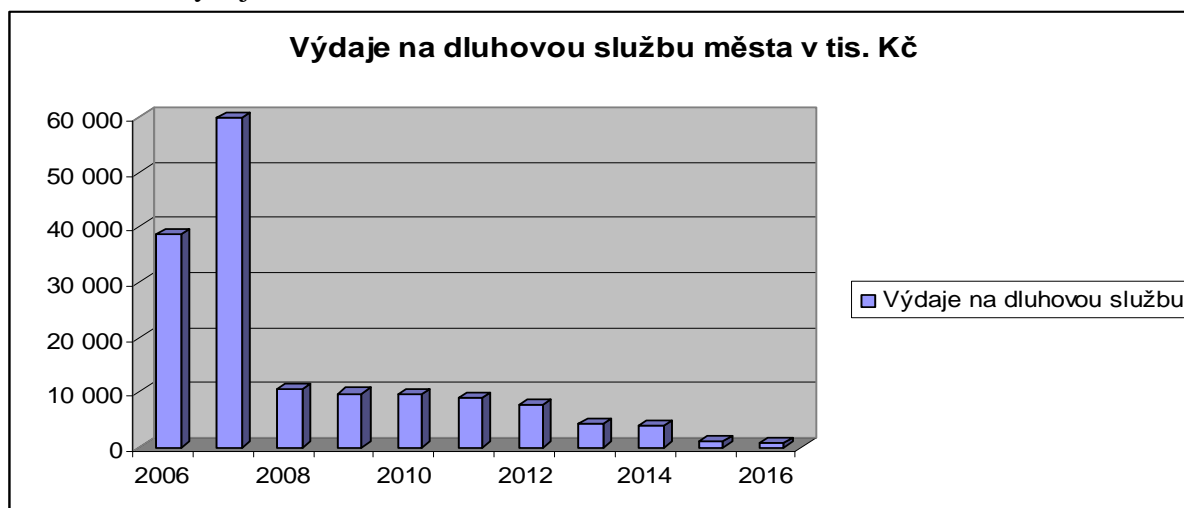
3.3.3 Závazky města

Pro realizaci svých investičních záměrů přijalo město v předchozích letech střednědobé a dlouhodobé investiční úvěry od Volksbank, ČMZRB, půjčku ze Státního fondu životního prostředí a leasing od společností ŠKOFIN s.r.o. a ČSOB leasing a.s.

V roce 2005 byl přijat úvěr ve výši 25 265 tis. Kč, v roce 2006 ve výši 46 215 tis. Kč a v roce 2007 ve výši 4 600 tis. Kč. Ukazatel dluhové služby města s výjimkou roku 2007 byl pod úrovní 20%. Nárůst ukazatele v tomto roce byl způsoben jednorázovou splátkou úvěru ve výši 48 000 tis. Kč z obdržené dotace z evropských fondů. Vývoj výdajů na dluhovou službu města ze stávajících závazků znázorňuje graf č. 3.9.

Závazky města z přijatých úvěrů a leasingových smluv představují závazek města až do roku 2016. Přehled splátek a úroků vyplývajících z těchto závazků města znázorňuje tab. č. 3.4.

Graf. č. 3.9. Výdaje na dluhovou službu města v tis. Kč

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

²¹ <http://www.sternberk.eu>

Tab. č.3.4. Přehled zůst. a splátek stávajících úvěrů a leasingů města Šternberk v tis. Kč

Věřitel	Druh závazku	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Volksbank	jistina	4 167	4 167	3 124	0	0	0	0
	úroky	519	322	124	0	0	0	0
Volksbank	jistina	1 667	1 667	1 677	1 677	1665	0	0
	úroky	383	300	217	135	52	0	0
Volksbank	jistina	873	873	873	873	873	873	652
	úroky	288	244	201	157	114	71	27
SFŽP	jistina	660	660	660	660	640	0	0
	úroky	46	36	26	16	6	0	0
ČMZRB	jistina	529	529	529	529	529	264	0
	úroky	0	0	0	0	0	0	0
Leasing	leasing	408	316	267	267	68	0	0
Celková dluhová služba	jistina	7 896	7 896	6 853	3 729	3 707	1 137	652
	úroky a leasing	1 644	1 218	835	575	240	71	27
	celkem	9 540	9 114	7 688	4 304	3 902	1 208	679

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

V letech 2006 – 2009 městem vytvořené zdroje plně pokrývaly výdaje na dluhovou službu a spolupodílely se na výrazných investičních výdajích, které byly v tomto období zrealizovány. V letech 2008 – 2009 vysoké výdaje začaly odčerpávat zdroje natvořené v předchozích obdobích, záporné změny stavů běžných účtů snížily hotovost města na částku 22 150 tis. Kč ke konci roku 2009. Tvorbu zdrojů města v letech 2006 – 2009 uvádí tab. č. 3.5.²²

Tab. č. 3.5. Tvorba zdrojů města v letech 2006 – 2009 v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	Sk.2006	Sk.2007	Sk. 2008	Sk. 2009
1	Bilance běžného rozpočtu *	92 401	85 851	95 925	16 238
2	Bilance kapitálového rozpočtu **	-88 214	-22 385	-123 159	-35 266
3	Bilance celkového rozpočtu (1+2)	4 187	63 466	-27 234	-19 029
4	Úvěr	46 215	4 600	0	20 033
5	Splátky (-)	-35 380	-56 574	-7 895	-7 895

²² SCHNEIDEROVÁ, I. Rozpočtová skladba v roce 2009. 1. vyd. Rožďalovice REVOS-L 2009. ISBN 978-80-903160-8-9. 262 s.

6	Změny stavu na účtech (3+4+5)	15 022	11 492	-35 129	-6 891
7	Hotovost na začátku roku	37 656	52 678	64 170	29 041
8	Hotovost na konci roku (6+7)	52 678	64 170	29 041	22 150

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Pozn.: Sk – skutečnost běžného roku ; *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje; ** Bilance kapitálového rozpočtu = kapitálové příjmy – kapitálové výdaje

3.4 Výhled hospodaření města v letech 2010-2015

3.4.1 Rozpočet roku 2010 a rozpočtový výhled do roku 2015

Rozpočet města pro rok 2010 byl schválen s kladným přebytkem bilance celkového rozpočtu. Bilance běžného rozpočtu je rovněž kladná ve výši 14 100 tis. Kč, bilance kapitálového rozpočtu je záporná – 6 204 tis. Kč. Tento deficit je plně pokryt přebytkem běžného rozpočtu. Přebytek rovněž plně pokrývá výdaje na dluhovou službu. Město současně disponuje finančními prostředky na běžných účtech ve výši 22 150 tis. Kč.

Rozpočtový výhled města v letech 2011 – 2015 je pouze přehledem o zdrojích a provozních potřebách města ve střednědobém horizontu, nezohledňuje investice ani nenárokové dotace, které město může získat. Pro všechny roky je sestaven za uvedených podmínek rovněž jako přebytkový.

Podkladem pro jeho tvorbu byl rozpočet města na rok 2010, predikce sdílených daní, předpokládané nahodilé příjmy a výdaje, plánované prodeje majetku, splátkové kalendáře stávajících úvěrů, očekávaný vývoj státního rozpočtu, potřeby příspěvkových organizací.²³

Rozpočet roku 2010 a rozpočtový výhled města v letech 2011 – 2015 je uveden v příloze č. 2.

3.4.2 Příjmy, výdaje města v letech 2010 – 2015

V souvislosti s očekávaným pozvolným růstem ekonomiky ve výhledu rostou běžné příjmy města především z titulu daňových příjmů. V roce 2010 očekáván nárůst o 9,87%, důvodem tohoto nárůstu je zvýšení daně z nemovitostí, nedaňové příjmy mírně

²³ <http://www.sternberk.eu>

klesají, v oblasti běžných dotací je od roku 2011 očekáván rovnoměrný každoroční nárůst. Vývoj předpokládaných příjmů města zobrazuje graf č. 3.10.

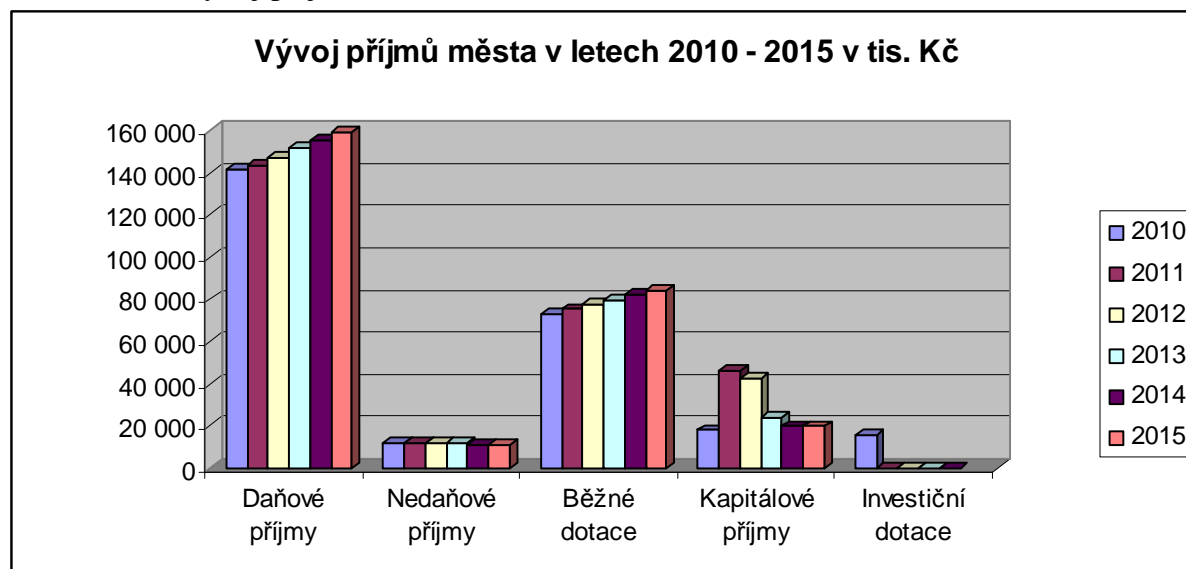
Zdrojem kapitálových příjmů roku 2010 je prodej pozemků a ostatních nemovitostí, investiční dotace na skládku Dalov. Kapitálové příjmy z prodeje majetku města jsou i součástí výhledu, plán prodeje majetku v letech 2011 – 2015 uvádí tab.č. 3.6.

Tab. č. 3.6. Plán prodeje majetku města v letech 2011 – 2015 v tis. Kč

Druh majetku	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
Pozemky	29 700	34 000	19 000	20 000	20 000
Budovy	16 700	8 500	5 000	0	0
Prodej celkem	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Graf č. 3.10. Vývoj příjmů města v letech 2010 – 2015 v tis. Kč

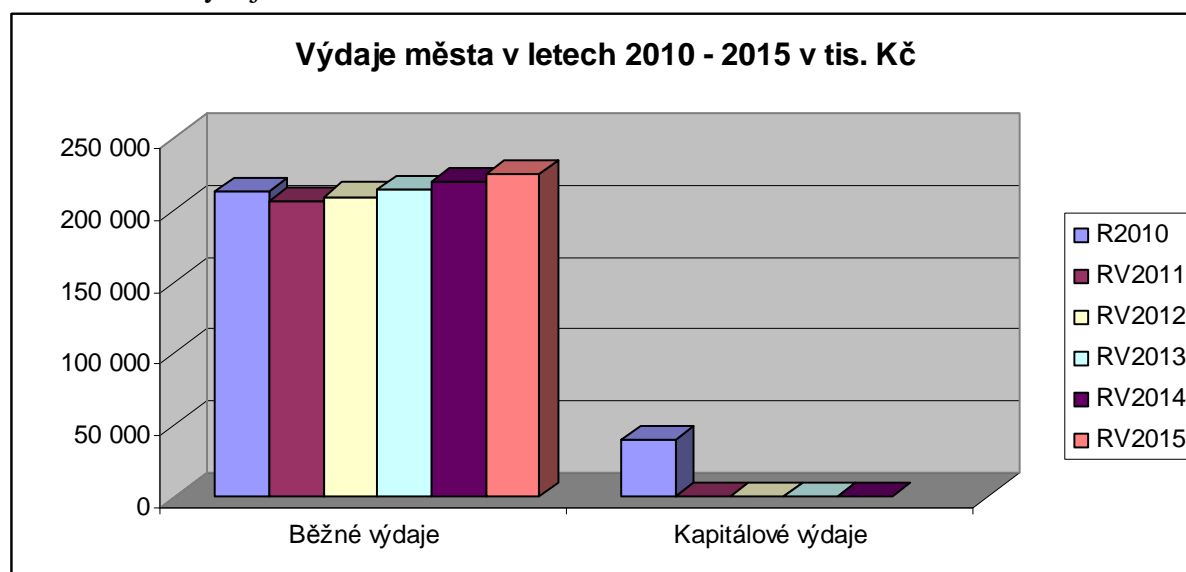

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Celkové výdaje města v letech 2010 a 2011 výrazně klesají, což je způsobeno meziročním poklesem kapitálových výdajů, na roky 2011 – 2015 výhled rozpočtu neuvádí tuto položku výdajů. V letech 2012 – 2015 celkové výdaje mírně rostou od

1,78% do 2,69% z titulu růstu běžných výdajů.²⁴ Výdaje města v letech 2010 – 2015 znázorňuje graf č. 3.11.

Graf č. 3.11. Výdaje města v letech 2010 – 2015 v tis. Kč

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

3.4.3 Zdroje města na investice

V letech 2010 – 2015 město plánuje kladnou bilanci rozpočtu. Bilance celkového rozpočtu po odpočtu závazků města ze stávajících úvěrových a leasingových smluv tvoří volné finance běžného roku, které mohou být využity k financování investičních záměrů. Zdrojem jsou rovněž prostředky města z minulých let, převod finančních prostředků města z roku 2009 je ve výši 22 150 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že výhled nezahrnuje kapitálové výdaje, dochází ke kumulaci volných zdrojů a nárůstu hotovosti města na konci každého sledovaného roku. Výše těchto zdrojů je uvedena v tab. č. 3.7. Dle tohoto výhledu může město každoročně investovat využitím vlastních zdrojů, nejméně v roce 2014 ve výši 45 145 tis. Kč a nejvíce v roce 2011 ve výši 63 197 tis. Kč, zapojit během období lze finanční převod z roku 2009 ve výši 22 150 tis. Kč.

Rozpočet roku 2010 obsahuje příjmy z prodeje pozemků a nemovitostí v objemu 18 000 tis. Kč, rozpočtový výhled v letech 2011 a 2015 zahrnuje prodej pozemků a nemovitostí v celkovém objemu 152 900 tis. Kč. Vzhledem k nejistotě tohoto příjmu, riziko nerealizace prodeje, realizace za nižší než předpokládanou cenu uvádí tab. č. 3.8. tvorbu zdrojů bez prodeje majetku.

²⁴ <http://www.sternberk.eu>

Tab. č. 3.7. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015 v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	14 100	24 693	26 773	28 356	28 852	28 895
2	Bilance celkového rozpočtu	7 896	71 093	69 273	52 356	48 852	48 895
3	Úvěr	0	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-7 896	-7 896	-6 853	-3 729	-3 707	-1 137
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	0	63 197	62 420	48 627	45 145	47 758
6	Hotovost na začátku roku	22 150	22 150	85 347	147 767	196 394	241 539
7	Hotovost na konci roku(5+6)	22 150	85 347	147 767	196 394	241 539	289 297

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: R 2010 schválený rozpočet města roku 2010, RV2011-2015 rozpočtový výhled na roky 2011 – 2015; *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

Tab. č. 3.8. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015 bez prodeje majetku v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	14 100	24 693	26 773	28 356	28 852	28 895
2	Bilance celkového rozpočtu	-10 104	24 693	26 773	28 356	28 852	28 895
3	Úvěr	0	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-7 896	-7 896	-6 853	-3 729	-3 707	-1 137
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	-18 000	16 797	19 920	24 627	25 145	27 758
6	Hotovost na začátku roku	22 150	4 150	20 947	40 867	65 494	90 639
7	Hotovost na konci roku(5+6)	4 150	20 947	40 867	65 494	90 639	118 397

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: R 2010 schválený rozpočet města roku 2010, RV2011-2015 rozpočtový výhled na roky 2011 – 2015; *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

Bez plánovaného prodeje nemovitostí v roce 2010 je bilance celkového rozpočtu záporná, pro krytí jsou využity prostředky minulých let, v následujících letech může město z volných financí běžného roku investovat nejméně v roce 2011 ve výši 16 797 tis. Kč a nejvíce v roce 2015 ve výši 27 758 tis. Kč.²⁵

²⁵ <http://www.sternberk.eu>

Město může z vlastních prostředků investovat ročně v průměru kolem 20 000 tis. Kč, aniž by ohrozilo či omezilo činnost města. V případě financování s využitím dotačních prostředků mohou investice města růst výrazněji.

4 MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ INVESTIC MĚSTA Z ÚVĚROVÝCH ZDROJŮ

4.1 Plánované investice města

Investice města pro rok 2010 jsou v rozpočtu zahrnuty ve výši 40 186 tis. Kč, zdrojem jejich financování jsou kapitálové příjmy ve struktuře 18 000 tis. Kč z prodeje majetku města a 15 982 tis. Kč uzavřená smlouva o dotaci k akci skládka Dalov.

V tab. č. 4.1. je uveden přehled všech požadovaných nutných oprav, požadavků občanů a ostatních subjektů pro rok 2010. Celkový objem těchto investic činí 252 933 tis. Kč. Město v rámci vyhlášených dotačních programů podalo žádosti o spolufinancování některých investic z dotačních zdrojů, možné financování dotacemi je ve výši 66 792 tis. Kč, zbývající částku ve výši 186 141 tis. Kč by muselo zajistit město vlastními, v případě nedostatku cizími zdroji.

Tab. č. 4.1. Plánované investice města Šternberk na rok 2010 v tis. Kč

Investiční akce	Náklady města v tis. Kč	Dotace v tis. Kč	Investice v tis. Kč
Dům pro matky (otce) v tísní Dalov - příspěvek	1 905	0	1 905
Skládka Dalov	2 158	*15 982	18 140
Revitalizace zeleně hřbitov Šternberk	74	876	950
Instalace Expozice času	2 060	18 538	20 598
Budovy MěÚ Horní náměstí 16 – fasáda	259	0	259
PD Kanál. přípojky - příspěvek občanům (Sitka)	700	0	700
Budovy MěÚ Horní náměstí 16 - sanace	2 815	0	2 815
ÚPD a ÚAP	551	0	551
Komunitní kompostárna Šternberk	1 948	11 095	13 043
Energetická opatření ZŠ Dr. Hrubého - žádost	50	0	50
Energetická opatření ZUŠ - žádost	248	0	248
Nový územní plán města	1 500	1 500	3 000
Fotbalové hřiště - příspěvek	3 160	0	3 160
Odstranění bariér - budovy MěÚ	370	0	370
DÚR Lužická, U Hřbitova	237	0	237
Urbanistická studie lokalita Pod kopcem	120	0	120
PD MKZ - Multifunkční centrum - I. etapa (ÚR)	185	0	185
Nákup pozemků	1 457	0	1 457
Expozice času - II. etapa (doplatky dle SOD)	196	0	196
PD Lokalita bývalých kasáren	412	0	412
PD Autobusové nádraží	542	0	542
PD doprava	236	0	236

Komunikace Lhota	10 000	0	10 000
Most Masarykova – Boj. za svobodu (u kina)	10 000	0	10 000
Komunikace po kanalizaci	24 000	0	24 000
Autobusové nádraží	6 000	9 000	15 000
Podzemní kontejnery	8 500	4 859	13 359
WC Dvorská	1 000	0	1 000
Energetická opatření ZŠ Dr. Hrubého	2 118	2 119	4 237
Energetická opatření ZUŠ	3 340	2 823	6 163
Komunikace po kanalizaci	100 000	0	100 000
Investice celkem	186 141	66 792	252 933

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: * smlouva o dotaci uzavřena

4.2 Financování investic města úvěrovými zdroji

Město v současnosti disponuje přebytky předchozích let ve výši 22 150 tis. Kč, uzavřenou smlouvou o dotaci na skládku Dalov. Rozpočet roku 2010 počítá s investicemi ve výši 40 186 tis. Kč. Vzhledem k neexistenci dalších dotačních programů, v rámci nichž by se město ucházelo o spolufinancování plánovaných projektů a požadavku realizace investic dle plánu investic dle tab. č. 4.1. v roce 2010 je jediným řešením zapojení úvěrových zdrojů. Následující část se bude zabývat reálností přijetí takto vysokého úvěru a realizací rozsáhlého investičního plánu v roce 2010.

4.2.1 Úvěrové zdroje ve výši 145 mil. Kč

Pro zajištění financování všech požadovaných investic dle plánu v roce 2010 by město při očekávaných běžných příjmech ve výši 227 325 tis. Kč, kapitálových příjmech ve výši 33 982 tis. Kč a celkových výdajích 253 411 tis. Kč bylo nuceno přijmout vysoký investiční úvěr. Potřeba financování investic zdroji města představuje částku 186 141 tis. Kč, rozpočet roku 2010 počítá s investicemi ve výši 40 186 tis. Kč, investiční úvěr by musel být přijat ve výši 145 mil. Kč.

Příloha č. 3 uvádí upravený rozpočet roku 2010 a rozpočtový výhled 2011- 2015 pro variantu přijetí investičního úvěru ve výši 145 mil. Kč, úvěr zvažován jako dlouhodobý se splatností 15 let a úrokovou sazbou 5% p.a.

Přijetí úvěru ovlivňuje položku běžných výdajů, její zvýšení z titulu plateb úroků z úvěru a dále ovlivňuje položku financování z titulu splátek tohoto úvěru. Výši ročních plateb úroků a splátek úvěru uvádí tab. č. 4.2.

Kapitálové výdaje zahrnují v roce 2010 realizaci všech plánovaných investic, v následujících letech jsou plánovány každoročně ve výši 20 000 tis. Kč. Investiční dotace nejsou ve výhledu uvažovány.

Ukazatel dluhové služby se zvýšil v roce přijetí úvěru na 8,92%, zadluženost stále na přijatelné úrovni.

Tab. č. 4.2. Splátkový kalendář úvěru ve výši 145 mil. Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5% p.a. v tis. Kč

Rok	Roční splátka	Úrok	Jistina
1	13 760	7 099	6 661
2	13 760	6 758	7 002
3	13 760	6 400	7 360
4	13 760	6 023	7 737
5	13 759	5 627	8 132
6	13 760	5 211	8 549
7	13 760	4 774	8 986
8	13 760	4 314	9 446
9	13 760	3 831	9 929
10	13 760	3 323	10 437
11	13 760	2 789	10 971
12	13 759	2 227	11 532
13	13 760	1 638	12 122
14	13 759	1 017	12 742
15	13 760	366	13 394
Celkem za 15 let	206 397	61 397	145 000

Zdroj: http://www.kalkulacky.idnes.cz/cr_uverova-kalkulacka, vlastní zpracování

Podrobný splátkový kalendář úvěru ve výši 145 mil. Kč se splatností 15 let a úrokovou sazbou ve výši 5% p.a. tvoří přílohu č. 4.

Hospodaření města při přijetí investičního úvěru ve výši 145 mil. Kč vykazuje kromě roku 2010 kladnou celkovou bilanci, v kladných hodnotách se pohybují rovněž bilance běžného i kapitálového rozpočtu.

V roce 2010 by byla záporná bilance celkového rozpočtu kryta přijatým investičním úvěrem a změnou stavu hotovostních prostředků předchozích období.

Celková bilance rozpočtu v letech 2011 – 2015 dostatečně pokrývá splátkovou povinnost města z přijatého závazku. Jsou tvořeny volné finanční prostředky, které zůstávají nevyužity a kumulují se v jednotlivých letech až do výše 106 738 tis. Kč na konci roku 2015. Při využití těchto prostředků by město mohlo navíc investovat kromě

ročně plánovaných 20 000 tis. Kč nejvíce v roce 2011 částku 29 437 tis. Kč a nejméně v letech 2014 – 2015. Tvorbu zdrojů města uvádí tab. č. 4.3.

Naplnění výše uváděných výhledů je podmíněno dodržením plánovaných příjmů. Významnou plánovanou položkou příjmů v jednotlivých letech jsou kapitálové příjmy z prodeje majetku. Vzhledem k nejistotě jejich realizace by mělo město přihlídnout při rozhodování o přijetí úvěru k tvorbě zdrojů bez jejich zapojení. Tab. č. 4.4. uvádí tvorbu zdrojů města bez prodeje majetku.

Výhled hospodaření v případě nerealizace prodeje majetku ukazuje, že město nebude schopno již v roce 2010 bez těchto zdrojů i při úplném odčerpání finanční rezervy z předchozích let dostát svým závazkům.

Město musí rozložit investiční záměry do delšího období, pro realizaci nutných investic nad rámec tvorby vlastních zdrojů přijmout nižší investiční úvěr.

Rovněž pro případného poskytovatele financování se tato varianta její jako riziková s ohroženou návratností prostředků, město by kromě ručení budoucími příjmy ve formě podpisu krycí směnky muselo zatížit zástavním právem majetek města, rizikovost by se promítla rovněž do ceny úvěrových zdrojů.

Tab. č. 4.3. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015, úvěr 145 mil. Kč v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	7 001	17 935	20 373	22 333	23 225	23 684
2	Bilance celkového rozpočtu	-144 203	44 335	42 873	26 333	23 225	23 684
3	Úvěr	145 000	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-14 557	-14 898	-14 213	-11 466	-11 839	-9 686
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	-13 760	29 437	28 660	14 867	11 386	13 998
6	Hotovost na začátku roku	22 150	8 390	37 827	66 487	81 354	92 740
7	Hotovost na konci roku (5+6)	8 390	37 827	66 487	81 354	92 740	106 738

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

Tab. č. 4.4. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015, úvěr 145 mil. Kč, bez prodeje majetku v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	7 001	17 935	20 373	22 333	23 225	23 684
2	Bilance celkového rozpočtu	-162 203	-2 065	373	2 333	3 225	3 684
3	Úvěr	145 000	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-14 557	-14 898	-14 213	-11 466	-11 839	-9 686
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	-31 760	-16 963	-13 840	-9 133	-8 614	-6 002
6	Hotovost na začátku roku	22 150	-9 610	-26 573	-40 413	-49 546	-58 160
7	Hotovost na konci roku(5+6)	-9 610	-26 573	-40 413	-49 546	-58 160	-64 162

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

4.2.2 Úvěrové zdroje ve výši 50 mil. Kč

Při plánovaných běžných příjmech ve výši 227 325 tis. Kč, kapitálových příjmech ve výši 33 982 tis. Kč a celkových výdajích 253 411 tis. Kč v roce 2010 se ukázalo zatížení města novým investičním úvěrem ve výši 145 mil. Kč pro realizaci celkového objemu investic dle plánu uvedeného v tab. č. 4.1. jako značně rizikové.

Město musí přehodnotit původní plán investic a zaměřit se na investice aktuálně nezbytné, jedná se především o dokončení rozpracovaných akcí, opravy havarijních stavů a realizace akcí podložených získanými dotacemi. Přehodnocený plán investic na rok 2010 uvádí tab. č. 4.5.

Tab. č. 4.5. Přehodnocený plán investic města Šternberk na rok 2010 v tis. Kč

Investiční akce	Náklady města v tis. Kč	Dotace v tis.Kč	Investice v tis. Kč
Dům pro matky (otce) v tísni Dalov - příspěvek	1 905	0	1 905
Skládka Dalov	2 158	*15 982	18 140
Revitalizace zeleně hřbitov Šternberk	74	876	950
Instalace Expozice času	2 060	18 538	20 598
Budovy MěÚ Horní náměstí 16 – fasáda	259	0	259
PD Kanál. přípojky - příspěvek občanům (Sitka)	700	0	700

Budovy MěÚ Horní náměstí 16 - sanace	2 815	0	2 815
ÚPD a ÚAP	551	0	551
Komunitní kompostárna Šternberk	1 948	11 095	13 043
Energetická opatření ZŠ Dr. Hrubého - žádost	50	0	50
Energetická opatření ZUŠ - žádost	248	0	248
Nový územní plán města	1 500	1 500	3 000
Fotbalové hřiště - příspěvek	3 160	0	3 160
Odstranění bariér - budovy MěÚ	370	0	370
DÚR Lužická, U Hřbitova	237	0	237
Urbanistická studie lokalita Pod kopcem	120	0	120
PD MKZ - Multifunkční centrum - I. etapa (ÚR)	185	0	185
Nákup pozemků	1 457	0	1 457
Expozice času - II. etapa (doplatky dle SOD)	196	0	196
PD Lokalita bývalých kasáren	412	0	412
PD Autobusové nádraží	542	0	542
PD doprava	233	0	233
Komunikace Lhota	10 000	0	10 000
Most Masarykova – Boj. za svobodu (u kina)	10 000	0	10 000
Komunikace po kanalizaci	43 000	0	43 000
Autobusové nádraží	6 000	9 000	15 000
Investice celkem	90 186	56 991	147 177

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: * smlouva o dotaci uzavřena

Potřeba financování investic zdroji města představuje částku 90 186 tis. Kč, rozpočet roku 2010 počítá s investicemi ve výši 40 186 tis. Kč, investiční úvěr by musel být přijat ve výši 50 mil. Kč.

Výhled hospodaření města v letech 2010 – 2015 při rozložení plánovaných investic na delší časové období a přijetí investičního úvěru ve výši 50 000 tis. Kč pro realizaci neodkladných investic v roce 2010 je uveden v příloze č. 5.

Při nárůstu zadluženosti města formou přijetí bankovního úvěru ve výši 50 mil. Kč s dobou splatnosti 15 let zatížení splátkami a úroky uvádí tab. č. 4.6.

Kapitálové výdaje zahrnují v roce 2010 realizaci investic dle schváleného rozpočtu ve výši 40 186 tis. Kč a investic v rozsahu přijatého investičního úvěru 50 000 tis. Kč, celková hodnota investic 90 186 tis. Kč. Ve všech následujících letech

jsou plánovány investice každoročně ve výši 20 000 tis. Kč. Investiční dotace nejsou ve výhledu plánovány.

Ukazatel dluhové služby se zvýšil v roce přijetí úvěru na 5,47%, zadluženost na nízké úrovni.

Tab. č. 4.6. Splátkový kalendář úvěru ve výši 50 mil. Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5% p.a. v tis. Kč

Rok	Roční splátka	Úrok	Jistina
1	4 745	2 448	2 297
2	4 744	2 330	2 414
3	4 745	2 207	2 538
4	4 745	2 077	2 668
5	4 744	1 940	2 804
6	4 745	1 797	2 948
7	4 745	1 646	3 099
8	4 744	1 487	3 257
9	4 745	1 321	3 424
10	4 745	1 146	3 599
11	4 745	962	3 783
12	4 745	768	3 977
13	4 745	565	4 180
14	4 744	351	4 393
15	4 745	126	4 619
Celkem za 15 let	71 171	21 171	50 000

Zdroj: http://www.kalkulacky.idnes.cz/cr_uverova-kalkulacka, vlastní zpracování

Podrobný splátkový kalendář úvěru ve výši 50 mil. Kč se splatností 15 let a úrokovou sazbou ve výši 5% p.a. tvoří přílohu č. 6.

Hospodaření města při přijetí investičního úvěru ve výši 50 mil. Kč vykazuje kromě roku 2010 kladnou celkovou bilanci, v kladných hodnotách se pohybují rovněž bilance běžného i kapitálového rozpočtu.

V roce 2010 je záporná bilance celkového rozpočtu kryta přijatým investičním úvěrem a snížením hotovostních prostředků předchozích období.

Celková bilance rozpočtu v letech 2011 – 2015 dostatečně pokrývá splátkovou povinnost města z přijatého závazku. Jsou tvořeny volné finanční prostředky, které zůstávají nevyužity a kumulují se v jednotlivých letech až do výše 160 829 tis. Kč na konci roku 2015. Tyto finanční prostředky může město v jednotlivých letech využít pro realizaci dalších investic nad rámec výhledu. Původní plán investic v celkovém objemu

186 141 tis. Kč z roku 2010 by město bylo schopno zrealizovat úvěrem 50 000 tis. Kč a tvorbou vlastních zdrojů během následujících tří let. Tvorbu zdrojů města uvádí tab. č. 4.7.

Naplnění výhledů je rovněž podmíněno dodržením plánovaných příjmů, kapitálové příjmy v letech 2010 – 2015 jsou plánovány v celkovém objemu 170 900 tis. Kč. Tab. č. 4.8. uvádí tvorbu zdrojů města bez prodeje majetku.

Tab. č. 4.7. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015, úvěr 50 mil. Kč včetně prodeje nemovitostí v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	11 652	22 363	24 566	26 279	26 912	27 098
2	Bilance celkového rozpočtu	-44 552	48 763	47 066	30 279	26 912	27 098
3	Úvěr	50 000	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-10 193	-10 310	-9 391	-6 397	-6 511	-4 085
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	-4 745	38 453	37 675	23 882	20 401	23 013
6	Hotovost na začátku roku	22 150	17 405	55 858	93 533	117 415	137 816
7	Hotovost na konci roku (5+6)	17 405	55 858	93 533	117 415	137 816	160 829

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

Tab. č. 4.8. Tvorba zdrojů města v letech 2010 – 2015, úvěr 50 mil. Kč, bez prodeje nemovitostí v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Bilance běžného rozpočtu *	11 652	22 363	24 566	26 279	26 912	27 098
2	Bilance celkového rozpočtu	-62 552	2 363	4 566	6 279	6 912	7 098
3	Úvěr	50 000	0	0	0	0	0
4	Splátky (-)	-10 193	-10 310	-9 391	-6 397	-6 511	-4 085
5	Změny stavu na účtech (2+3+4)	-22 745	-7 947	-4 825	-118	401	3 013
6	Hotovost na začátku roku	22 150	-595	-8 542	-13 367	-13 485	-13 084
7	Hotovost na konci roku (5+6)	-595	-8 542	-13 367	-13 485	-13 084	-10 071

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: *Bilance běžného rozpočtu = běžné příjmy – běžné výdaje

V případě nerealizace prodeje majetku města je bilance celkového rozpočtu kromě roku 2010 kladná. Jeho výše však nepostačuje k úhradě závazků města z přijatých úvěrů a leasingů.

Při důsledném sledování naplňování plánovaných příjmů má však město dostatečný prostor pro včasnou implementaci změn tak, aby nebyla narušena stabilita města a schopnost dostát všem závazkům.

Při negativním vývoji by řešením mohl být již zmiňovaný prodej majetku města. Další možností je jednání s poskytovatelem financování o změně splácení ve formě nastavení nerovnoměrného splácení, což znamená nižší splátky po určitou dobu či restrukturalizaci úvěru v podobě prodloužení doby splácení. Tyto možnosti je potřeba realizovat s vědomím, že se jedná pouze o odsun splátkové povinnosti, která v konečném součtu znamená pro město zvýšené náklady v podobě úroků.

Prioritně by však město mělo hledat úspory na straně výdajů. Jde o realizace pouze potřebných investic a to v rozsahu nezbytném a s co nejnižšími náklady. Efektivní výkon správy ve smyslu optimalizace vykonávaných činností, rezervy v oblasti osobních nákladů. Snaha by měla být vyvíjena rovněž v oblasti zvyšování příjmů. Jednou z možností kromě prodeje majetku je podpora podnikání a tímto zvýšení příjmů ze sdílených daní, zprostředkovaně touto podporou dojde ke zvýšení počtu podnikatelských subjektů, zaměstnanosti a počtu obyvatel města a růstu výnosu daňových příjmů. Další možnost zvýšení daňových příjmů je u daně z nemovitostí, jejíž výnos je určen do rozpočtu města a město může vyhláškou zvýšit na celém svém území daňovou povinnost pro poplatníky až na pětinasobek. Do daňových příjmů se zahrnují i místní poplatky, jejich zavedení i výše je zcela v kompetenci města.

Vhodné je rovněž plánovat investice do oblastí, jejichž rozvoj je podporován z dotačních zdrojů včetně zdrojů EU a aktivně se ucházet o jejich získání.

Riziko přijetí investičního úvěru ve výši 50 000 tis. Kč pro financování investičních záměrů města se jeví jako akceptovatelné, výhled dává předpoklad schopnosti města dostát zvýšeným závazkům z titulu jeho splácení v budoucnu a ponechat prostor pro další rozvoj města. Rovněž dává poskytovateli financování garanci návratnosti prostředků ve formě budoucích rozpočtových příjmů.

5 ZÁVĚR

Rozvoj a obnova obcí jsou prioritně zajišťovány jejich vlastními zdroji, finanční náročnost těchto aktivit a omezenost vlastních zdrojů vede obce k nutnosti hledání a zapojování dalších, především zápůjčních prostředků. Stabilní příjmy obcí jsou pro věřitele zárukou návratnosti vložených prostředků, je pouze otázkou v jakém časovém horizontu jsou schopny prostředky vrátit.

Bakalářská práce na základě analýzy informací dostupných z veřejných zdrojů zjišťovala, jakým způsobem byly obcemi v ČR využívány zápůjční prostředky během posledních osmi let, jaké formy zápůjčních prostředků byly nejvíce využívány a zabývala se aktuálními možnostmi a jejich podmínkami.

Bylo zjištěno, že existuje dostatečná škála produktů, kterou mohou obce využít k financování provozu ve smyslu údržby a oprav majetku, investičního rozvoje či k překlenutí časového nesouladu mezi příjmy a výdaji. Produkty se liší podmínkami především v souvislosti s jejich poskytovatelem.

Zadluženost, která z příjímání těchto prostředků vyplývá má sice rostoucí trend, současně jsou si obce vědomy rizik spojených s nadměrným zadlužováním a využívají je obezřetně v případě nutnosti, vývoj zadluženosti a situace jednotlivých obcí je monitorována.

Informace o možných zdrojích a podmínkách jejich získání jsou obcím snadno dostupné. Mají tedy dostatek informací pro své rozhodování o způsobech financování a jejich důsledcích.

Přijetí rozhodnutí o zadlužení obce musí předcházet důkladná analýza jejího hospodaření, z níž bude zřejmé s ohledem na plánované záměry, jaká výše zápůjčních prostředků je pro obec akceptovatelná, aby nedošlo k narušení její stability, ohrožení jejího chodu a dalšího rozvoje.

Provedená analýza hospodaření a výhledu konkrétní obce v kontextu s jejími plánovanými investicemi identifikovala rizika spojená s jejich okamžitou realizací a našla možné řešení jejich realizace způsobem, který neohrozí její stabilitu. Analyzováno bylo hospodaření města Šternberk, středního města Olomouckého kraje ve velikostní kategorii dle počtu obyvatel 10 000 – 49 999, ležícího 16 km severně od krajského města Olomouce s 13 834 obyvateli.

Cíle práce byly naplněny. Bylo zjištěno, že obce využívají stále častěji zápůjční prostředky. Výrazně vzrostla jejich zadluženost z titulu přijatých úvěrů, návratných finančních výpomocí a vydaných komunálních obligací. Zadluženost vykazuje nadpoloviční většina obcí v ČR, současně však dominantní podíl na celkové zadluženosti mají velká města jako hlavní město Praha, Plzeň, Brno a Ostrava. Přestože zadluženost roste, bylo konstatováno, že obce hospodaří obezřetně a zadlužují se v nezbytně nutné míře. Zadluženost vykazuje rovněž město Šternberk, patří však k obezřetně hospodařícím, investice byly financovány prioritně vlastními zdroji, jeho zadluženost klesá a pohybuje se pod únosnou velikostí dluhové služby. Rizikové hospodaření se týká pouze necelých 4% z celkového počtu 6 244 obcí, u kterých byla zadluženost v rámci monitoringu obcí k 31. 12. 2008 sledována.

Úvěry byly identifikovány jako nejčastěji využívaná forma zápůjčních prostředků, pro obce poměrně dobře dostupná a cenově přijatelná. Nejvýhodnějšími půjčkami jsou prostředky poskytované ze státních fondů a jiných rozpočtů, často je však jejich využití účelově vázáno pouze na určité druhy investic, půjčky poskytované komerčními bankami jsou účelově variabilnější, současně však dražší. Přestože za závazky obcí neručí stát, jsou obce bankami stále vnímány jako bonitní subjekty, které nemají problémy se získáním úvěrů. Podmínky, za nichž jsou poskytovány, jsou ve srovnání s komerčními úvěry úrokově výhodnější a jsou poskytovány většinou téměř bez zajištění. Ve sledovaném období od roku 2005 bylo příjemcem úvěrů i město Šternberk, které přijalo celkem 76 mil. Kč ve formě dlouhodobých investičních úvěrů a 20 mil. Kč krátkodobého úvěru. Největším věřitelem města z titulu investičních úvěrů je Volksbank, dalšími poskytovateli zdrojů pro investice byly SFŽP a ČMZRB. Přijaté závazky jsou zajištěny majetkem i budoucími příjmy města. Využití úvěrových zdrojů je opět zvažováno s připravovanými investicemi. Celkový rozsah plánovaných investic město přehodnocuje v souvislosti s reálností jejich financování. Prioritně jsou opět využívány vlastní a dotační prostředky, preferovány jsou nezbytné akce, zvažováno rozložení ostatních v čase. Rozhodováno je o přijetí úvěru ve výši, která neohrozí stabilitu hospodaření města v budoucnosti.

Ostatní identifikované formy zápůjčních prostředků, kterými jsou komunální dluhopisy, využívají především s ohledem na náklady emise pouze velká města a od roku 2005 žádný subjekt komunální dluhopisy neemitoval, další formy jako leasing, splátkový prodej a forfaiting jsou dražšími zdroji využívanými buďto v případě nemožnosti získání

úvěrových zdrojů nebo je jejich přijetí motivováno doplňkovými službami jako je tomu v případě operativního leasingu. Okrajově je finanční leasing využíván i městem Šternberk, není dále uvažováno s touto formou financování.

S ohledem na pokles dynamiky ekonomiky, tímto menší příliv prostředků do rozpočtů obcí je velmi pravděpodobný nárůst ukazatelů zadluženosti z titulu poklesu celkových příjmů. Rovněž lze předpokládat její absolutní nárůst, důvodem jsou rozpracované investice, na jejichž dokončení obce využívaly vlastní zdroje a potřeba spolufinancování u dotačních programů.

Obce by proto měly věnovat značnou pozornost reálnosti plánovaných příjmů, průběžně vyhodnocovat jejich naplňování a na základě tohoto operativně přijímat opatření ve smyslu úspor nákladů a omezování investičních výdajů na nezbytné investice, případně jejich odklad na budoucí období. Snižování výdajů je limitující, musí proto rovněž hledat cesty zvyšování příjmů, zde využít neopakovatelnosti možných dotačních evropských prostředků, podporovat podnikání a příliv nových obyvatel na svém území.

Vhodné je i hledání jiných způsobů financování budoucích záměrů, může jít o převod činností doposud zajišťovaných obcí smluvně na soukromý subjekt, obvykle je tento schopen poskytovat službu na jiné kvalitativní a cenové úrovni, obec si ponechává možnost kontroly cen a kvality služeb aby nedošlo ke zhoršení přístupu občanů ke službě, případně může pro zkvalitnění poskytovaných služeb tento subjekt spolufinancovat. Spolupráce obce se soukromými investory ve smyslu financování plánované investice z jejich zdrojů ve formě dodavatelských úvěrů, dohody následného provozování a správy vybudované investice, poskytování dočasné výpomoci ve smyslu sdílení odborných pracovníků pro realizaci konkrétních činností či zařízení. Významným prvkem může být i užší spolupráce obce s obyvatelstvem, zvýšení jejich angažovanosti a motivace pro pomoc obci se zabezpečováním určitých veřejných statků a služeb.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) Knihy, skripta

- [1] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- [2] PEKOVÁ, J.; PILNÝ, J.; JETMAR, M. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3.vyd. Praha: ASPI 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [3] SCHNEIDEROVÁ, I. Rozpočtová skladba v roce 2009. 1. vyd. Rožďalovice REVOS-L 2009. ISBN 978-80-903160-8-9. 262 s.

b) Internet

Ministerstvo financí ČR (MF ČR) – [http:// www.mfcr.cz](http://www.mfcr.cz)

Obchodní rejstřík - <http://www.justice.cz>

Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s. (ČMZRB) - <http://www.cmzrb.cz>

Státní fond životního prostředí České republiky (SFŽP) - <http://www.sfzp.cz>

Státní fond rozvoje bydlení (FRB) - <http://www.sfrb.cz>

Burza pro cenné papíry Praha (BCPP) - <http://www.pse.cz>

Český statistický úřad (ČSÚ) - <http://www.czso.cz>

Oficiální stránky města Šternberk - <http://www.sternberk.eu>

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV ČR) - <http://www.mpsv.cz>

SEZNAM ZKRATEK

PRIBOR	Prague InterBank Offered Rate - pražská mezibankovní nabídková sazba, úroková sazba, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu
% p.a.	procentní sazba per annum - roční úroková sazba
ČMZRB	Českomoravská záruční a rozvojová banka a.s.
MUFIS	Municipální finanční společnost a.s.
MF ČR	Ministerstvo financí ČR
OPŽP	Operační program životního prostředí

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 7. května 2010

Jana Kluková
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Šumperská 365, 788 14 Rapotín

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Hospodaření města Šternberk v letech 2006-2009 v tis. Kč

Příloha č. 2 Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 v tis. Kč

Příloha č. 3 Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 s přijatým úvěrem 145 mil. Kč

Příloha č. 4 Splátkový kalendář: úvěr 145 mil. Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5%p.a.

Příloha č. 5 Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 s přijatým úvěrem 50 mil. Kč

Příloha č. 6 Splátkový kalendář: úvěr 50 mil. Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5% p.a.

PŘÍLOHA Č. 1

Hospodaření města Šternberk v letech 2006-2009 v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	Sk.2006	Sk.2007	Sk.2008	Sk.2009
1	Běžné příjmy (2+3+4)	310 953	308 216	318 558	231 439
2	daňové	141 166	150 669	161 897	129 077
3	nedaňové	28 728	28 520	23 013	18 689
4	běžné dotace	141 059	129 027	133 648	83 673
5	Běžné výdaje	218 552	222 365	222 633	215 201
6	úrok a leasing	3 375	3 161	2 756	1 921
7	Bilance běžného rozpočtu (1-5)	92 401	85 851	95 925	16 238
8	Kapitálové příjmy (9+10)	60 465	58 624	73 555	111 830
9	kapitálové příjmy	0	0	0	31 252
10	investiční dotace	60 465	58 624	73 555	80 578
11	Kapitálové výdaje	148 679	81 009	196 714	147 096
12	Bilance kapitálového rozpočtu (8-11)	-88 214	-22 385	-123 159	-35 266
13	Příjmy celkem (1+8)	371 418	366 840	392 113	343 269
14	Výdaje celkem (5+11)	367 231	303 374	419 347	362 298
15	Bilance celkového rozpočtu (7+12)	4 187	63 466	-27 234	-19 029
16	Financování	-4 187	-63 466	27 234	19 029
17	přijaté úvěry a půjčky (+)	46 215	4 600	0	20 033
18	splátky (-)	-35 380	-56 574	-7 895	-7 895
19	Změny stavu na účtech -(16-17-18)	15 022	11 492	-35 129	-6 891
20	Hotovost na začátku roku	37 656	52 678	64 170	29 041
21	Hotovost na konci roku (20+19)	52 678	64 170	29 041	22 150
22	Výdaje na dluhovou službu (6+18)	38 755	59 739	10 651	9 816
23	Dluhová základna*	226 983	201 804	208 145	x
24	Ukazatel dluhové služby v % * (22/23 do r2008, v r2009 22/13)	17,07	29,60	5,12	2,86

Meziroční změny v %	Sk.2006	Sk.2007	Sk.2008	Sk.2009
Běžné příjmy(2+3+4)	28,01%	-0,88%	3,36%	-27,35%
Daňové příjmy	8,24%	6,73%	7,45%	-20,27%
Nedaňové příjmy	-0,98%	-0,72%	-19,31%	-18,79%
Běžné dotace	68,99%	-8,53%	3,58%	-37,39%
Běžné výdaje	14,47%	1,74%	0,12%	-3,44%
Kapitálové příjmy	222,07%	-3,04%	25,47%	52,04%
Kapitálové příjmy	0,00%	0,00%	0,00%	x
Investiční dotace	222,07%	-3,04%	25,47%	9,55%
Kapitálové výdaje	80,88%	-45,51%	142,83%	-25,22%
Celkové příjmy	41,94%	-1,23%	6,89%	-12,46%
Celkové výdaje	34,46%	-17,39%	38,23%	-13,60%

Zdroj: <http://www.mfcr.cz>, údaje za rok 2006-2008, vlastní zpracování

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, údaje za rok 2009, vlastní zpracování

Pozn.:Sk – skutečnost běžného roku ; *Ukazatel dluhové služby = výdaje na dluhovou službu/dluhová základna (daňové příjmy+nedaňové příjmy+dotace (pol. 4112+4212 rozp. skladby)) Od roku 2009 namísto dluhové základny celkové příjmy po konsolidaci.

PŘÍLOHA Č. 2

Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 v tis. Kč

	Údaje v tis. Kč	R 2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Běžné příjmy (2+3+4)	227 325	230 704	236 461	242 953	248 523	254 467
2	daňové	141 823	143 000	146 901	151 425	155 251	158 882
3	nedaňové	12 314	12 342	12 056	11 817	11 289	11 262
4	běžné dotace	73 188	75 362	77 504	79 711	81 983	84 323
5	Běžné výdaje	213 225	206 011	209 688	214 597	219 671	225 572
6	úrok a leasing	1 644	1 218	835	575	240	71
7	Bilance běžného rozpočtu (1-5)	14 100	24 693	26 773	28 356	28 852	28 895
8	Kapitálové příjmy (9+10)	33 982	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
9	kapitálové příjmy	18 000	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
10	investiční dotace	15 982	0	0	0	0	0
11	Kapitálové výdaje	40 186	0	0	0	0	0
12	Bilance kapitálového rozpočtu (8-11)	-6 204	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
13	Příjmy celkem (1+8)	261 307	277 104	278 961	266 953	268 523	274 467
14	Výdaje celkem (5+11)	253 411	206 011	209 688	214 597	219 671	225 572
15	Bilance celkového rozpočtu (7+12)	7 896	71 093	69 273	52 356	48 852	48 895
16	Financování	-7 896	-71 093	-69 273	-52 356	-48 852	-48 895
17	přijaté úvěry a půjčky (+)	0	0	0	0	0	0
18	splátky (-)	-7 896	-7 896	-6 853	-3 729	-3 707	-1 137
19	Změny stavu na účtech: -(16-17-18)	0	63 197	62 420	48 627	45 145	47 758
20	Hotovost na začátku roku	22 150	22 150	85 347	147 767	196 394	241 539
21	Hotovost na konci roku (20+19)	22 150	85 347	147 767	196 394	241 539	289 297
22	Výdaje na dluhovou službu	9 540	9 114	7 688	4 304	3 902	1 208

23	Ukazatel dluhové služby v % (22/13)	3,65	3,29	2,76	1,61	1,45	0,44

Meziroční změny v %	R2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
Běžné příjmy(2+3+4)	-1,78%	1,49%	2,50%	2,75%	2,29%	2,39%
Daňové příjmy	9,87%	0,83%	2,73%	3,08%	2,53%	2,34%
Nedaňové příjmy	-34,11%	0,23%	-2,32%	-1,98%	-4,47%	-0,24%
Běžné dotace	-12,53%	2,97%	2,84%	2,85%	2,85%	2,85%
Běžné výdaje	-0,92%	-3,38%	1,78%	2,34%	2,36%	2,68%
Kapitálové příjmy	-69,61%	36,54%	-8,41%	-43,53%	-16,67%	0,00%
Kapitálové příjmy	-42,40%	157,78%	-8,41%	-43,53%	-16,67%	0,00%
Investiční dotace	-80,17%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kapitálové výdaje	-72,86%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Celkové příjmy	-23,88%	6,05%	0,67%	-4,30%	0,59%	2,21%
Celkové výdaje	-30,05%	-18,70%	1,78%	2,34%	2,36%	2,69%

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: R 2010 schválený rozpočet města roku 2010, RV2011-2015 rozpočtový výhled na roky 2011 - 2015

PŘÍLOHA Č. 3

Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 s přijatým úvěrem 145 mil. Kč

	Údaje v tis. Kč	R 2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Běžné příjmy (2+3+4)	227 325	230 704	236 461	242 953	248 523	254 467
2	daňové	141 823	143 000	146 901	151 425	155 251	158 882
3	nedaňové	12 314	12 342	12 056	11 817	11 289	11 262
4	běžné dotace	73 188	75 362	77 504	79 711	81 983	84 323
5	Běžné výdaje	220 324	212 769	216 088	220 620	225 298	230 783
6	úrok a leasing	8 743	7 976	7 235	6 598	5 867	5 282
7	Balance běžného rozpočtu (1-5)	7 001	17 935	20 373	22 333	23 225	23 684
8	Kapitálové příjmy (9+10)	33 982	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
9	kapitálové příjmy	18 000	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
10	investiční dotace	15 982	0	0	0	0	0
11	Kapitálové výdaje	185 186	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
12	Balance kapitálového rozpočtu (8-11)	-151 204	26 400	22 500	4 000	0	0
13	Příjmy celkem (1+8)	261 307	277 104	278 961	266 953	268 523	274 467
14	Výdaje celkem (5+11)	405 510	232 769	236 088	240 620	245 298	250 783
15	Balance celkového rozpočtu (7+12)	-144 203	44 335	42 873	26 333	23 225	23 684
16	Financování	144 203	-44 335	-42 873	-26 333	-23 225	-23 684
17	přijaté úvěry a půjčky (+)	145 000	0	0	0	0	0
18	splátky (-)	-14 557	-14 898	-14 213	-11 466	-11 839	-9 686
19	Změny stavu na účtech: -(16-17-18)	-13 760	29 437	28 660	14 867	11 386	13 998
20	Hotovost na začátku roku	22 150	8 390	37 827	66 487	81 354	92 740
21	Hotovost na konci roku (20+19)	8 390	37 827	66 487	81 354	92 740	106 738
22	Výdaje na dluhovou službu	23 300	22 874	21 448	18 064	17 706	14 968
23	Ukazatel dluhové služby v % (22/13)	8,92	8,25	7,69	6,77	6,59	5,45

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: R 2010 schválený rozpočet města roku 2010, RV2011-2015 rozpočtový výhled na roky 2011 - 2015

PŘÍLOHA Č. 4

Splátkový kalendář:

úvěr 145 mil.Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5% p.a.

Rok	Splátka (CZK)	Úrok (CZK)	Úmor (CZK)
1	13 759 809,12	7 098 725,34	6 661 083,77
2	13 759 809,12	6 757 931,65	7 001 877,46
3	13 759 809,12	6 399 702,31	7 360 106,81
4	13 759 809,12	6 023 145,27	7 736 663,84
5	13 759 809,12	5 627 322,85	8 132 486,25
6	13 759 809,12	5 211 249,44	8 548 559,67
7	13 759 809,12	4 773 888,90	8 985 920,20
8	13 759 809,12	4 314 152,16	9 445 656,95
9	13 759 809,12	3 830 894,43	9 928 914,66
10	13 759 809,12	3 322 912,33	10 436 896,77
11	13 759 809,12	2 788 940,86	10 970 868,25
12	13 759 809,12	2 227 650,43	11 532 158,69
13	13 759 809,12	1 637 643,30	12 122 165,81
14	13 759 809,12	1 017 450,28	12 742 358,83
15	13 759 809,12	365 527,05	13 394 282,07

Celkem za 15 let	206 397 136,80	61 397 136,60	145 000 000,00

Zdroj: http://www.kalkulacky.idnes.cz/cr_uverova-kalkulacka, vlastní zpracování

PŘÍLOHA Č. 5

Výhled hospodaření města Šternberk v letech 2010-2015 s přijatým úvěrem 50 mil. Kč

	Údaje v tis. Kč	R 2010	RV2011	RV2012	RV2013	RV2014	RV2015
1	Běžné příjmy (2+3+4)	227 325	230 704	236 461	242 953	248 523	254 467
2	daňové	141 823	143 000	146 901	151 425	155 251	158 882
3	nedaňové	12 314	12 342	12 056	11 817	11 289	11 262
4	běžné dotace	73 188	75 362	77 504	79 711	81 983	84 323
5	Běžné výdaje	215 673	208 341	211 895	216 674	221 611	227 369
6	úrok a leasing	4 092	3 548	3 042	2 652	2 180	1 868
7	Bilance běžného rozpočtu (1-5)	11 652	22 363	24 566	26 279	26 912	27 098
8	Kapitálové příjmy(9+10)	33 982	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
9	kapitálové příjmy	18 000	46 400	42 500	24 000	20 000	20 000
10	investiční dotace	15 982	0	0	0	0	0
11	Kapitálové výdaje	90 186	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
12	Bilance kapitálového rozpočtu (8-11)	-56 204	26 400	22 500	4 000	0	0
13	Příjmy celkem (1+8)	261 307	277 104	278 961	266 953	268 523	274 467
14	Výdaje celkem (5+11)	305 859	228 341	231 895	236 674	241 611	247 369
15	Bilance celkového rozpočtu (7+12)	-44 552	48 763	47 066	30 279	26 912	27 098
16	Financování	44 552	-48 763	-47 066	-30 279	-26 912	-27 098
17	přijaté úvěry a půjčky (+)	50 000	0	0	0	0	0
18	splátky (-)	-10 193	-10 310	-9 391	-6 397	-6 511	-4 085
19	Změny stavu na účtech: -(16-17-18)	-4 745	38 453	37 675	23 882	20 401	23 013
20	Hotovost na začátku roku	22 150	17 405	55 858	93 533	117 415	137 816
21	Hotovost na konci roku (20+19)	17 405	55 858	93 533	117 415	137 816	160 829
22	Výdaje na dluhovou službu	14 285	13 858	12 433	9 049	8 691	5 953
23	Ukazatel dluhové služby v % (22/13)	5,47	5,00	4,46	3,39	3,24	2,17

Zdroj: <http://www.sternberk.eu>, vlastní zpracování

Pozn.: R 2010 schválený rozpočet města roku 2010, RV2011-2015 rozpočtový výhled na roky 2011 - 2015

PŘÍLOHA Č. 6

Splátkový kalendář:

úvěr 50 mil.Kč, splatnost 15 let, úroková sazba 5% p.a.

Rok	Splátka (CZK)	Úrok (CZK)	Úmor (CZK)
1	4 744 761,72	2 447 836,31	2 296 925,42
2	4 744 761,72	2 330 321,26	2 414 440,50
3	4 744 761,72	2 206 793,90	2 537 967,86
4	4 744 761,72	2 076 946,65	2 667 815,12
5	4 744 761,72	1 940 456,18	2 804 305,62
6	4 744 761,72	1 796 982,56	2 947 779,20
7	4 744 761,72	1 646 168,59	3 098 593,17
8	4 744 761,72	1 487 638,68	3 257 123,08
9	4 744 761,72	1 320 998,08	3 423 763,67
10	4 744 761,72	1 145 831,83	3 598 929,94
11	4 744 761,72	961 703,75	3 783 058,02
12	4 744 761,72	768 155,30	3 976 606,44
13	4 744 761,72	564 704,58	4 180 057,17
14	4 744 761,72	350 844,94	4 393 916,85
15	4 744 761,72	126 043,81	4 618 717,97

Celkem za 15 let	71 171 425,80	21 171 426,42	50 000 000,03

Zdroj: http://www.kalkulacky.idnes.cz/cr_uverova-kalkulacka, vlastní zpracování